

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie

Urvalsprov, första skedet 26.5.

Sökanden ska avlägga inträdesprovet självständigt. Genom att identifiera sig inför inträdesprovet som avläggs på distans förbinder sig sökanden att avlägga inträdesprovet självständigt. Detta innebär att ingen annan person än sökanden får vara delaktig i avläggandet av inträdesprovet. Om inträdesprovet inte avläggs självständigt, är det fråga om fusk. Om sökanden blir påkommen med att fuska, underkänns inträdesprestationen (31 och 50 § i förvaltningslagen 434/2003). Studierätten kan återkallas också efter det att sökanden har tagit emot studieplatsen, om det framkommer att sökanden har fått sin studierätt genom att fuska. Sökanden får använda sig av inträdeslitteraturen i det här digitala inträdesprovet (användning av inträdeslitteraturen betraktas alltså inte som fusk).

Inträdesprovet består av fyra uppgiftshelheter, som innehåller sammanlagt 16 delar. Delarna innehåller flera enskilda frågor. Tiden som är avsatt för genomförande av varje del anges inom parentes i slutet av varje del. Dina svar sparas automatiskt i provsystemet direkt efter att du har gjort dina val. Om provtiden går ut medan du håller på att besvara en fråga, sparas det sista läget som ditt svar. Du ser hur mycket tid som återstår av provtiden uppe i det högra hörnet.

Varje del ska slutföras när den en gång har öppnats och det är inte möjligt att gå tillbaka till samma del senare. Den maximala provtiden för hela inträdesprovet är 150 minuter. Om du har beviljats tilläggstid för att avlägga provet så har den tiden beaktats i din prestationstid. Provet avslutas när du har genomfört alla delar, när din provtid går ut eller när du själv beslutar att avsluta provet och loggar ut ur provsystemet.

Svaren ska basera sig på fakta och ställningstaganden i litteraturen till 2020 års inträdesprov samt på eventuellt material som ges i samband med uppgifterna. I anslutning till uppgifterna i början av varje del finns specifika svarsanvisningar.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per flervalsfråga. Varje rätt svar ger ett poäng (+1 poäng) och varje fel svar ger ett minuspoäng (-1 poäng). Ett tomt svar ger 0 poäng. Det maximala poängantalet i inträdesprovet är 80 poäng.

Det kan finnas antingen fyra eller sex svarsalternativ till en enskild flervalsfråga. Om det finns fyra svarsalternativ (a–d) kan bara ett alternativ innehålla det rätta svaret. Om det finns sex svarsalternativ (a–f) kan vissa alternativ vara kombinationer av de andra alternativen. Det rätta svarsalternativet är då det svarsalternativ som innehåller alla rätta alternativ. Ett sådant svarsalternativ som i och för sig stämmer men som inte innehåller alla rätta alternativ, betraktas som fel svar.

Exempelvis:

Vilken eller vilka av följande städer är eller har varit Finlands huvudstad?

- a. Åbo
- b. Rovaniemi
- c. Helsingfors
- d. Joensuu
- e. Åbo och Helsingfors
- f. Åbo och Joensuu

Av dessa alternativ är bara alternativ e rätt. Alternativen a och c betraktas som fel svar.

Del A

Del A1

Besvara frågorna på basis av boken *Inledning till rätten och rättsligt tänkande* av Pia Letto-Vanamo.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per fråga.

1. Riksdagens justitieombudsman

- a. **övervakar att myndigheterna och tjänstemännen följer lagen och fullgör sina plikter.**
- b. övervakar lagligheten i regeringens och ministeriernas samt republikens presidents ämbetsåtgärder.
- c. kan anhängiggöra grupptalan i domstol.
- d. stadfäster förlikning vid medling i domstol.

2. Kanonisk rätt

- a. utvecklades efter reformationen inom den katolska kyrkan.
- b. utgör grunden för *civil law*.
- c. **reformerade domstolsförfarandet.**
- d. blev på nytt betydelsefull i Finland till följd av den s.k. pandekträtten.

3. Vilket påstående om den romerska rätten stämmer?

- a. *Corpus juris civilis* var lärd rätt som tillämpades vid särskilda romerskrättsliga domstolar.
- b. Med receptionen av den romerska rätten syftar man på att texterna i *Corpus juris civilis* förenhetligades och sammanställdes.
- c. Glossatorerna sökte efter svar i *Digesta* på rättsfrågor som kom fram i praktiken.

d. *Ius commune* är lärd rätt som bygger på romersk och kanonisk rätt som lärdes ut vid universiteten.

4. Vilket påstående om den tidiga rätten stämmer?

a. De medeltida landskapslagarna var de första skriftligen nertecknade lagarna, som hade karaktären av en allmänt gällande rättsordning.

b. På medeltiden trängde den kungliga rätten snabbt undan de gamla rättssedvanorna.

c. Ursprungligen avsåg ordet "lag" inte samma sak som ordet avser nuförtiden.

d. Rättsliga och administrativa ärenden behandlades tillsammans på landsbygdssocknarnas och städernas ting.

5. Vilket påstående om maktutövning stämmer inte?

a. Läran om den tredelade makten handlar i dagens värld om hur de högsta statsorganens grundläggande uppgifter ska fördelas.

b. I 1919 års regeringsform åtskiljdes lagstiftningsmakten och verkställandemakten från varandra.

c. En struktur som avspeglar läran om den tredelade makten förekommer t.ex. i Europeiska unionen och i internationella organisationer.

d. Den verkställande makten kan också tillhöra andra organ än myndigheter, om de med lag eller med stöd av lag fått offentliga förvaltningsuppgifter.

Del A2

Besvara frågorna på basis av boken *Inledning till rätten och rättsligt tänkande* av Pia Letto-Vanamo.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per fråga.

1. Vilket påstående om rättsstaten stämmer inte?
 - a. Jämfört med konstitutionerna i andra länder innehåller Finlands grundlag exceptionellt mycket reglering som genomför rättsstatsprincipen.
 - b. Via den engelska idén om *rule of law* började man använda begreppet rättsstat i Finland.**
 - c. Den väsentliga frågan för den tyska *Rechtsstaat*-idén var att statsmakten skulle underställas rätten.
 - d. *Access to justice* anknyter till rättsstatsprincipen.
2. Vilket påstående om de språkliga rättigheterna stämmer?
 - a. Enligt språklagen har också andra än finska medborgare rätt att använda finska eller svenska hos domstolar och andra myndigheter.**
 - b. Man har alltid rätt till kostnadsfri tolkning i brott- och tvistemål, men inte i ansökningsärenden.
 - c. I brottmål ska en utländsk part själv och på egen bekostnad ordna tolkning.
 - d. Tolkar som anlitas vid domstolar måste ha god kännedom om rättsskulturer och därför måste tolkarna ha avlagt rättsnotarieexamen.
3. Vilket av följande påståenden om domstolarna stämmer?
 - a. Merparten av besvären över de lägre rättsinstansernas (underrätternas) beslut behandlas i tingsrätterna.
 - b. Grundlagsutskottet har fått en starkare ställning till följd av att högsta förvaltningsdomstolen har blivit en prejudikatdomstol.
 - c. EU-rättens tolkningseffekt kan inträda i en situation där unionsrätten har genomförts genom transformation.**
 - d. Auskultering var tidigare begränsad till ett års praktik som tingsnotarie men numera kan auskulteringen omfatta tre år.
4. Vilket av följande påståenden om domstolarna stämmer?
 - a. Medling i domstol är en viktig del av rättsskipningen.

- b. Det är förbjudet för domare att delta i förfaranden inom systemet för alternativ tvistlösning.
 - c. En domare måste anmäla sig som tillståndsjurist för att kunna vara verksam som domare.
 - d. Tillgången till rätten kan garanteras också på annat sätt än via domstolarna.**
5. Vilket av följande påståenden om de s.k. kritisknormativa teorierna stämmer?
- a. Till dessa teorier hör den klassiska naturrätten, som utgör förstadiet till den moderna miljörätten.
 - b. Av dem som utvecklade de kritisknormativa teorierna var Samuel Pufendorf den sista som försökte skapa koherens i rätten.
 - c. Alla av dessa teorier gör en strikt åtskillnad mellan det samhälleliga "varat" och det normativa "börat".
 - d. Alla kritisknormativa teorier förnekar inte rättens positiva karaktär.**

Del A3

Besvara frågorna på basis av boken *Inledning till rätten och rättsligt tänkande* av Pia Letto-Vanamo.

Till följande frågor finns det sex svarsalternativ (a–f). Vissa alternativ kan vara kombinationer av de andra alternativen. Det rätta svarsalternativet är då det svarsalternativ som innehåller alla rätta alternativ. Ett sådant svarsalternativ som i och för sig stämmer men som inte innehåller alla rätta alternativ, betraktas som fel svar.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per fråga.

1. Vilket eller vilka påståenden om den moderna rätten stämmer?
 - a. Idén om rättslig jämlikhet anknyter till den moderna rätten.
 - b. I den moderna rätten har staten en framstående roll.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

- c. I och med moderniseringen av rätten uppstod en sameuropeisk rättsvetenskap.
 - d. Den nordiska rättskulturens folklighet förklarar den tidiga moderniseringen av rätten.
 - e. Alternativen a och b.**
 - f. Alternativen a och d.
2. Vilket eller vilka påståenden om rättsspråket stämmer inte?
- a. På 1700-talet avstod man gradvis från att använda latin vid de svenska domstolarna, främst på grund av att man hade slutat använda latin vid universiteten.**
 - b. Det finska språkets ställning som förvaltningens språk stärktes framför allt under den senare halvan av 1800-talet.
 - c. De senaste åren har tyska ersatts av engelska bland de finländska rättsvetarna.
 - d. Engelskspråkig terminologi i det finländska rättsspråket kan vara problematiskt med tanke på principen om god förvaltning.
 - e. Alternativen a och c.
 - f. Alternativen c och d.
3. Vilket eller vilka påståenden om den engelska rätten stämmer?
- a. Vid de engelska universiteten gavs inte undervisning i romersk rätt.
 - b. Common law syftar speciellt på den engelska rätten som utvecklades vid universiteten i Oxford och Cambridge.
 - c. De engelska domstolarna koncentrerar sig på att undersöka fakta (*the facts*) och rättsliga principer har ingen betydelse.
 - d. Inn of Court-systemet är en viktig del av den engelska advokatutbildningen.**
 - e. Alternativen b och c.

f. Alternativen b och d.

4. Vilket eller vilka påståenden om rättskällor stämmer?

- a. Rättskällevärdet fastslår vilken betydelse man ska ge rättskällorna i den rättsliga beslutsprocessen.
- b. Statsrådets förordningar samt republikens presidents och ministeriernas förordningar, som är författningar på en lägre nivå än riksdagslagarna, är starkt förpliktande rättskällor.
- c. Den s.k. mjuka rätten betraktas som en svagt förpliktande eller tillåten rättskälla.
- d. Semantiska och historiska argument kan vara till hjälp för domare vid tolkningen av rättskällor.
- e. Alternativen a, b och d.
- f. Alternativen a, b, c och d.**

5. Vilket eller vilka av följande påståenden stämmer?

- a. I Finland är högsta domstolens inflytande exceptionellt stort.
- b. Den romerska rättens inverkan har till stor del varit obefintlig i Finland.
- c. Den s.k. analytiska skolan inom rättsvetenskapen gav redskap för att motarbeta förryskningsförsöken.
- d. Elias Lönnrot och Johan Vilhelm Snellman hade en central roll vid beredningen av Finlands civillagbok.
- e. Alternativen b och c.
- f. Inget av de ovanstående alternativen stämmer.**

Del A4

Besvara frågorna på basis av boken *Inledning till rätten och rättsligt tänkande* av Pia Letto-Vanamo.

Till följande frågor finns det sex svarsalternativ (a–f). Vissa alternativ kan vara kombinationer av de andra alternativen. Det rätta svarsalternativet är då det svarsalternativ som innehåller alla rätta alternativ. Ett sådant svarsalternativ som i och för sig stämmer men som inte innehåller alla rätta alternativ, betraktas som fel svar.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per fråga.

1. Europeiska människorättsdomstolen

- a. är en idé som Hans Kelsen presenterat.
- b. tolkar mänskliga rättigheter, vilka är en del rättens ytskikt enligt Kaarlo Tuori.
- c. behandlar ärenden som gäller beviljande av asyl.
- d. har upprepade gånger konstaterat att Finland har kränkt rätten till en rättvis rättegång.
- e. Alternativen c och d.**
- f. Alternativen b, c och d.

2. Vilket eller vilka påståenden om domstolarna stämmer inte?

- a. Oberoende, opartiska och bestående är domstolarnas viktigaste egenskaper.
- b. Enligt 98 § i rättegångsbalken är de allmänna domstolarna högsta domstolen, hovrätterna och tingsrätterna.
- c. Specialdomstolar såsom arbetsdomstolen, marknadsdomstolen och försäkringsdomstolen är inte permanent sammankallade, utan de sammanträder endast då ett ärende som hör till deras jurisdiktion anhängiggörs.
- d. Hovrätterna har till uppgift att i sina domkretsar övervaka tingsrätternas verksamhet.
- e. Alternativen b och c.**
- f. Alternativen c och d.

3. Vilket eller vilka av följande påståenden stämmer?

- a. Europarättens betydelse i Finland är ett exempel på polycentri.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

- b. Statens maktutövning är en modern rättskälla.
 - c. Hans Kelsens teori är ett exempel på rättspositivism som uppstod under 1800-talet.
 - d. Lagstiftningen på miljörettens område har utvecklats till följd av den s.k. subjektteorin.
 - e. Alternativen a och c.**
 - f. Alternativen a, b och c.
4. Vilket eller vilka av följande alternativ är inte exempel på utövande av domsrätt?
- a. Asylbeslut.**
 - b. Utsökningsförfarande.
 - c. Förvaltningsrättskipning.
 - d. Rättskipning.
 - e. Alternativen a och b.
 - f. Inget av de ovanstående alternativen.
5. Vilket eller vilka av följande påståenden om Europeiska unionens domstol (EU-domstolen) stämmer?
- a. De högsta nationella rättsinstanserna är alltid skyldiga att begära förhandsavgörande från EU-domstolen när en EU-rättslig fråga anknyter till ärendet som den nationella rättsinstansen ska avgöra.
 - b. Andra än de högsta nationella rättsinstanserna har inte möjlighet att begära förhandsavgörande från EU-domstolen.
 - c. År 2019 ansåg EU-domstolen för första gången att Finland hade kränkt rätten till liv och brutit mot förbudet mot tortyr.
 - d. EU-domstolens tolkningsavgörande är bindande för alla medlemsstaters domstolar.**
 - e. Alternativen b och d stämmer.

- f. Alternativen a och d stämmer.

Del B

Besvara frågorna på basis av boken *Finsk skadeståndsrätt i nordiskt perspektiv* av Ellen Eftestöl-Wilhelmsson.

Till följande frågor finns det sex svarsalternativ (a–f). Vissa alternativ kan vara kombinationer av de andra alternativen. Det rätta svarsalternativet är då det svarsalternativ som innehåller alla rätta alternativ. Ett sådant svarsalternativ som i och för sig stämmer men som inte innehåller alla rätta alternativ, betraktas som fel svar.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per fråga.

Del B 1

1. För att skadeståndsansvar ska uppstå måste följande villkor vara uppfyllda

- a) Skadevållaren måste ha fyllt 18 år.
- b) Ansvarsgrund, orsakssamband och ersättningsgill skada.
- c) Culpa, adekvans och orsakssamband.**
- d) Alternativen a och b är rätt.
- e) Alla ovanstående är rätt.
- f) Inget av de ovanstående svaren är rätt.

2. Culpa i vid mening omfattar

- a) Uppsåt, grov culpa och culpa.
- b) Grov culpa, vanlig culpa och lindrig culpa.**
- c) Uppsåt, grov culpa och vanlig culpa.

- d) Uppsåt, vårdslöshet och våda.
- e) Alla ovanstående är rätt.
- f) Inget av de ovanstående svaren är rätt.

3. Bonus pater familias

- a. Visar hur en romersk familjefar beter sig.
- b. Syftar på att visa hur en god familjefar beter sig.
- c. **Är en fiktiv figur som används i rättsliga sammanhang för att förklara vad ett accepterat beteende är.**
- d. Inget av de ovanstående är rätt.
- e. Alla ovanstående är rätt.
- f. Alternativen b och c är rätt.

4. En skada anses förutsägbar om

- a. Skaderisken var uppenbar.
- b. Skadevållaren borde ha insett skaderisken.
- c. Skadevållaren förstod att skada kunde uppstå.
- d. Alternativen a och b är rätt.
- e. **Alla ovanstående är rätt.**
- f. Inget av de ovanstående är rätt.

5. Skaderisken bedöms utifrån

- a. Huruvida skadevållaren borde ha handlat annorlunda.
- b. Om det var möjligt för skadevållaren att handla annorlunda.
- c. Impossibilium nulla obligatio est.
- d. En fri bedömning.
- e. Inget av de ovanstående är rätt.
- f. **Alla ovanstående är rätt.**

Del B2

1. En skadevållare kan bli ansvarig för förorsakande av skada

- a. Genom positiv handling.
- b. Genom underlåtelser.
- c. Genom egentliga underlåtelser.
- d. Genom medverkan.
- e. Alla ovanstående är rätt.**
- f. Alternativen a, c och d är rätt.

2. Om en skadevållare försvarar sig själv blir hen inte ansvarig för vållad skada om

- a. Hen befinner sig i nödtillstånd.**
- b. Hen handlar i nödvärn.
- c. Hen handlar i affekt.
- d. Hen försvarar sig mot en fara.
- e. Alla ovanstående är rätt.
- f. Inget av de ovanstående är rätt.

3. Strikt ansvar betyder

- a. Ansvar för farlig verksamhet.
- b. Ansvar utan stöd av lag.
- c. Ansvar för sprängningsarbeten.
- d. Ansvar oberoende av vållande.
- e. Alla ovanstående är rätt.
- f. Alternativen a och d är rätt.**

4. Principalansvaret betyder att

- a. Principalen har ansvar för sig själv och andra.
- b. Principalen svarar för underlydandes handlingar.
- c. En arbetsgivare är ansvarig för en arbetstagares handlingar.
- d. **Principalen har strikt ansvar för en underlydandes vållande.**
- e. Principalen har strikt ansvar för en underlydandes fel.
- f. Alla ovanstående är rätt.

5. Vad betyder det att felet måste ha anknytning till "arbetet" inom arbetsgivaransvaret.

- a. Att arbetstagaren utför en uppgift och följer instruktionerna.
- b. Att arbetstagaren utför en uppgift, men sedan inte följer instruktionerna.
- c. Att arbetstagaren utför en pålagd uppgift, men går utanför uppgiften.
- d. Att arbetstagaren utför en pålagd uppgift på väg till jobbet.
- e. **Alternativen a, b och d är rätt.**
- f. Alla ovanstående är rätt.

Del B3

1. En skadelidande har krav på full ersättning. Det betyder att:

- a. **Skadelidande ska sättas i samma ekonomiska ställning som om skadan aldrig hade inträffat.**
- b. Skadelidande ska ersättas alla kostnader hen påförts till följd av skadan.
- c. Skadeståndet inkluderar eventuell vinst till följd av skadan.
- d. Alla ovanstående är rätt.

2. Vid personskador delar vi skadan i direkt och indirekt ekonomisk skada

- a. **Direkt ekonomisk skada gäller sådant som drabbar den skadelidande själv, såsom utgifter i samband med operationer.**
- b. Indirekt ekonomisk skada gäller sådant som drabbar tredjeman, till exempel en närstående.
- c. Förlorad inkomst är en direkt ekonomisk skada.
- d. Enbart personskador kan omfattas av både direkta och indirekta ekonomiska skador.

3. En skadelidande kan yrka på skadestånd för sveda och värk. Exempel på sveda och värk är

- a. Benbrott och ledsador.
- b. Frakturer.
- c. Infektioner.
- d. **Reducerad livskvalitet och smärta.**

4. Vad är en ren förmögenhetsskada?

- a. En skada som leder till att någons kapital reduceras.
- b. En skada som leder till en ekonomisk förlust för den skadelidande.
- c. **En ekonomisk skada som inte har samband med person- eller sakskada.**
- d. Alla ovanstående är rätt.

5. För att få skadestånd för ren förmögenhetsskada krävs:

- a. Att skadan orsakats genom ekonomisk verksamhet.
- b. **Att skadan i första hand orsakats genom brottslighet eller myndighetsutövning.**
- c. Att skadan inte kunde undvikas.
- d. Att synnerligen uppenbara skäl föreligger.

Del B4

1. Om tredjemansskada

- a. Tredjeman kan alltid yrka på skadestånd.
- b. Tredjeman kan aldrig yrka på skadestånd.
- c. Tredjeman kan yrka på skadestånd för lidande.
- d. **Anhörig till den skadelidande som drabbats av en personskada kan yrka på skadestånd i vissa situationer.**

2. Vad förstår man med solidariskt ansvar

- a. Att alla som har bidragit till skadan svarar för sin del i förhållande till den skadelidande.
- b. **Att alla som har bidragit till skadan svarar för hela skadan.**
- c. Att ansvaret för skadan delas lika mellan de skadeståndsskyldiga.
- d. "ingen för alla, inga för en."

3. Jämkning p.g.a. medvållande förutsätter

- a. **Att skadelidande har medverkat till skadan.**
- b. Att skadelidande handlat med uppsåt.
- c. Att jämkning är nödvändigt.
- d. Alla ovanstående är rätt.

4. Hur regleras skadeståndsrätten?

- a. Genom lagstiftning.
- b. Genom rättspraxis.
- c. Genom internationella avtal.
- d. **Alla ovanstående är rätt.**

5. Vad var Rudolf von Ihering känd för?

- a. Han var en förespråkare för strikt ansvar.
- b. Han var en förespråkare för culpaansvaret.**
- c. Han utvecklade adekvansläran.
- d. Alla ovanstående är rätt.

Del C**Del C 1**

Besvara frågorna endast utifrån de fakta som presenterats i uppgiften och det utdelade materialet som innehåller bestämmelser i 4 kap. i utlänningslagen. Bara ett svarsalternativ är rätt.

Läsanvisning: Materialet består av utdrag ur 4 kap. i utlänningslagen. Kapitlet är indelat i paragrafer (§) som är numrerade, t.ex. 33 §. Paragraferna är rubricerade, t.ex. i 33 § är rubriken "Olika slag av uppehållstillstånd". Paragraftexten består av ett eller flera stycken som kallas moment (mom.). Momenten kan i sin tur vara uppdelade i numrerade punkter (1 punkten, 2 punkten osv.). Hänvisningar kan se ut på följande sätt:

45 § = allmän hänvisning till hela paragrafen

45 § 2 mom. = hänvisning till andra momentet i fyrtiofemte paragrafen

45 § 1 mom. 2 punkten = hänvisning till andra punkten i första momentet i fyrtiofemte paragrafen

Exempel:

45 § (= paragraf)

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands (= rubrik)

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands (= 1 mom.)

- 1) för tillfälligt arbete, (= 1 punkten)

2) för tillfällig företagsverksamhet, eller (= 2 punkten)

3) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd. (= 3 punkten)

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap. (= 2 mom.)

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid. (= 3 mom.)

C.1 Material

Utlänningslag 30.4.2004/301

4 kap Vistelse

Allmänna bestämmelser

33 §

Olika slag av uppehållstillstånd

Ett uppehållstillstånd är antingen tidsbegränsat eller permanent.

Tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för vistelse av tillfällig karaktär (*tillfälligt uppehållstillstånd*) eller för vistelse av kontinuerlig karaktär (*kontinuerligt uppehållstillstånd*). Tillståndsmyndigheten avgör syftet med vistelsen i landet med hänsyn till de uppgifter som utlänningen lämnat om syftet med inresan.

Ett permanent uppehållstillstånd gäller tills vidare. Med permanent

uppehållstillstånd jämställs i fråga om giltighetstiden även EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

— — —

35 §

Krav på resedokumentets giltighet

En förutsättning för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas är att utlänningen har ett giltigt resedokument.

Uppehållstillstånd får dock beviljas trots att giltigt resedokument saknas, om uppehållstillståndet beviljas med stöd av 51, 52, 52 a, 52 d, 52 e, 87, 88, 89 eller 110 §.

36 §**Allmänna villkor för beviljande av uppehållstillstånd**

Upphållstillstånd kan vägras, om en utlänning anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser, eller om personens inresa eller genomresa bör förhindras enligt en för Finland bindande folkrättslig förpliktelse eller ett av rådet med stöd av fördraget om Europeiska unionen antaget beslut. Äventyrande av folkhälsan hindrar ändå inte att fortsatt tillstånd beviljas, om villkoren för beviljande av tillstånd i övrigt uppfylls. Äventyrande av internationella förbindelser hindrar dock inte att en utlänning beviljas uppehållstillstånd på grund av familjeband eller att en utlänning som i någon av unionens medlemsstater har beviljats EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas uppehållstillstånd.

Upphållstillstånd kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att utlänningen har för avsikt att kringgå bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

Upphållstillstånd som söks på grundval av familjeband kan vägras, om det finns

grundad anledning att misstänka att anknytningspersonen har fått sitt uppehållstillstånd genom att lämna oriktiga uppgifter om sin identitet eller sina familjeband och därigenom har kringgått bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

37 §**Familjemedlem**

Vid tillämpningen av denna lag anses som familjemedlem maken till en i Finland bosatt person samt ett ogift barn under 18 år vars vårdnadshavare den i Finland bosatta personen eller dennes make är. Om den person som är bosatt i Finland är ett minderårigt barn, är barnets vårdnadshavare en familjemedlem. Som familjemedlem anses också en person av samma kön, om partnerskapet har registrerats nationellt.

Med makar jämställs personer, oavsett kön, som fortlöpande lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden. En förutsättning är att de har bott tillsammans minst två år. Boendetid förutsätts inte, om personerna i fråga gemensamt har vårdnaden om ett barn eller om det finns andra vägande skäl.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Med ett sådant barn som avses i definitionen i 1 mom. jämställs ett ogift barn under 18 år som barnets vårdnadshavare de facto har vårdnaden om och som är i behov av faktisk omvårdnad den dag då ansökan om uppehållstillstånd avgörs, men angående vars vårdnadsförhållande det inte kan fås någon officiell utredning (*fosterbarn*). För att barnet ska kunna jämföras med ett sådant barn som avses i 1 mom. krävs det dessutom tillförlitlig utredning om att barnets tidigare vårdnadshavare bevisligen är döda eller försvunna och om att det föreligger ett faktiskt vårdnadsförhållande mellan barnet och anknytningspersonen eller dennes make innan anknytningspersonen anlände till Finland. I det fall att anknytningspersonen är ett fosterbarn som befinner sig i Finland krävs det tillförlitlig utredning om att det funnits ett faktiskt vårdnadsförhållande innan anknytningspersonen anlände till Finland.

38 §

Villkor som gäller minderårigt barn

För att ett minderårigt ogift barn ska beviljas uppehållstillstånd på grundval av familjeband förutsätts det att barnet är minderårigt den dag då ansökan om

uppehållstillstånd för barnet avgörs. För att en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson ska beviljas uppehållstillstånd förutsätts det att anknytningspersonen är minderårig den dag då ansökan om uppehållstillstånd för familjemedlemmen avgörs. För att uppehållstillstånd ska beviljas förutsätts det dessutom att anknytningspersonen har uppehållstillstånd redan den dag då ärendet inleds.

Upphållstillstånd kan emellertid inte vägras med stöd av 1 mom., om behandlingen av ansökan har fördröjts i betydande grad av en orsak som inte beror på sökanden eller anknytningspersonen och denne har bidragit till att saken blivit utredd.

Trots vad som i 1 mom. föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av uppehållstillstånd för en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson, förutsätter beviljandet av uppehållstillstånd för en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson som anlät utan vårdnadshavare och beviljats internationellt skydd att anknytningspersonen varit minderårig den dag då hans eller hennes ansökan om internationellt skydd lämnades in. Beviljandet av uppehållstillstånd

förutsätter dessutom att ansökan om uppehållstillstånd på grundval av familjeband lämnas in inom tre månader från det att anknytningspersonen delgavs beslutet om beviljande av internationellt skydd. Av exceptionellt vägande skäl är det i enskilda fall möjligt att avvika från tidsfristen.

39 §

Försörjningsförutsättning vid beviljande av uppehållstillstånd

För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts det att utlänningens försörjning är tryggad, om inte något annat föreskrivs i denna lag. I ett enskilt fall kan avvikelse göras från försörjningsförutsättningen, om det finns exceptionellt vägande skäl eller om ett barns bästa kräver det.

Försörjningsförutsättningen tillämpas inte när uppehållstillstånd beviljas med stöd av 6 kap., om inte något annat följer av 114 § 4 mom. eller 115 § 2 mom.

Utlänningens försörjning anses vara tryggad vid beviljande av första uppehållstillstånd om hans eller hennes vistelse i landet bekostas med inkomster från förvärvsarbete, verksamhet som företagare, pensioner, tillgångar eller andra källor som anses sedvanliga så att

han eller hon inte kan antas bli beroende av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) eller av någon annan därmed jämförbar ekonomisk förmån som tryggar hans eller hennes försörjning. Som sådan förmån anses inte socialskyddsformåner som ersätter kostnader.

När fortsatt tillstånd beviljas skall utlänningens försörjning vara tryggad på det sätt som bestäms i 2 mom. dock så att beviljande av tillstånd inte förhindras av att utlänningen tillfälligt tyr sig till utkomststöd eller någon annan därmed jämförbar förmån för att trygga sin försörjning.

Sökanden skall för myndigheten förete en utredning om hur hans eller hennes försörjning tryggas i Finland.

— — —

Villkor för beviljande av tidsbegränsat uppehållstillstånd

45 §

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands

1) för tillfälligt arbete,

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

- 2) för tillfällig företagsverksamhet, eller
3) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd.

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid.

— — —

47 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

En person som befinner sig utomlands kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd

- 1) om han eller hon har varit finsk medborgare och inte har förlorat sitt finska medborgarskap med stöd av 33 a § i medborgarskapslagen (359/2003) eller åtminstone den ena av hans eller hennes

föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

- 2) för arbete av fortgående karaktär, eller
3) för företagsverksamhet av fortgående karaktär.

För arbete av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För företagsverksamhet av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd. När en utlänning har beviljats uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem enligt 10 kap. och utlänningen med stöd av 161 d eller 161 e § har behållit sin uppehållsrätt på personlig grund, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd.

För att kontinuerligt uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 1 mom. 1 punkten krävs det inte att utlänningens

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

eller hans eller hennes familjemedlemmars försörjning är tryggad.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd på grund av familjeband och det familjeband som legat till grund för beviljandet har brutits, kan hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, förutsatt att familjemedlemmarnas försörjning är tryggad. När beslutet fattas ska man dock beakta möjligheten för den person som redan lagligen är bosatt i Finland att flytta tillbaka till sitt hemland eller till något annat land för att leva i en familjegemenskap, om det kan anses att familjebanden som helhet koncentreras dit.

49 §

Beviljande av första tidsbegränsat uppehållstillstånd för utlänningar som kommit till landet utan uppehållstillstånd

Utlänningar som kommit till Finland utan uppehållstillstånd ska beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland, om förutsättningar för beviljande

av ett sådant uppehållstillstånd utomlands föreligger och om

1) utlänningen har varit finsk medborgare eller om åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes far- eller morföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

2) utlänningen redan före ankomsten till Finland i minst två år har bott tillsammans med sin make som är bosatt i Finland eller fortgående i minst två år har levt i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden med någon som är bosatt i Finland,

3) det med tanke på utlänningen eller arbetsgivaren är ogrundat att vägra sådant uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för företagare som sökts i Finland,

4 punkten har upphävts genom L 10.8.2018/720.

4 a) utlänningen är innehavare av ett EU-blåkort och före ankomsten till Finland har vistats i en annan medlemsstat i minst arton månader för högkvalificerad anställning och i Finland har lämnat in en ansökan om EU-blåkort senast en månad efter inresan eller är familjemedlem till en sådan person och familjen hade bildats

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

redan före ankomsten till Finland, eller
om

5) det är uppenbart oskäligt att vägra
uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd beviljas som tillfälligt
eller kontinuerligt på samma grunder som
när motsvarande tillstånd söks
utomlands.

Bestämmelsen i 1 mom. 2 punkten
tillämpas på motsvarande sätt även på
registrerat partnerskap för personer av
samma kön samt på parförhållanden där
två personer av samma kön fortgående
lever i gemensamt hushåll under
äktenskapsliknande förhållanden.

50 §

Beviljande av uppehållstillstånd för familjemedlemmar till finska medborgare

Familjemedlemmar till en finsk
medborgare bosatt i Finland och sådana
familjemedlemmars minderåriga ogifta
barn beviljas kontinuerligt
uppehållstillstånd på grund av
familjeband på ansökan som görs i
Finland eller utomlands.

Andra anhöriga till en finsk medborgare
bosatt i Finland än familjemedlemmar

beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd,
om det är oskäligt att vägra
uppehållstillstånd därför att personerna i
fråga har för avsikt att i Finland fortsätta
att leva i en sådan fast familjegemenskap
som de tidigare levt i eller om den
anhöriga är fullständigt beroende av den
finska medborgare som är bosatt i
Finland. Andra anhöriga skall utomlands
vänta att tillståndsansökan behandlas.

[...]

För att uppehållstillstånd enligt denna
paragraf skall kunna beviljas förutsätts
inte att utlänningens försörjning är
tryggad.

50 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en i Finland bosatt unionsmedborgare

Familjemedlemmar till en i Finland bosatt
unionsmedborgare eller en därmed
jämförbar person som har registrerat sin
vistelse eller sådana familjemedlemmars
minderåriga barn beviljas kontinuerligt
uppehållstillstånd på grund av
familjeband, om deras uppehållsrätt inte
kan registreras eller fastställas med stöd
av 10 kap. Uppehållstillstånd beviljas på
ansökan som görs i Finland eller
utomlands.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Beviljande av uppehållstillstånd som avses i denna paragraf för familjemedlemmar till en nordisk medborgare eller sådana familjemedlemmars minderåriga barn förutsätter inte att utlänningens försörjning är tryggad.

— — —

53 §

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd

Om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf, beviljas det första tidsbegränsade uppehållstillståndet för ett år, dock högst för den tid sökandens resedokument gäller, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för detta tillstånd dock inte vara längre än giltighetstiden för det uppehållstillstånd för en familjemedlem som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

Uppehållstillstånd kan beviljas för kortare eller längre tid än ett år, om det beviljas för en sådan rättshandling eller en sådan arbetsuppgift som utförs inom en bestämd känd tid. Tidsbegränsat

uppehållstillstånd får dock inte beviljas för mer än två år.

En utlänning som har varit finsk medborgare eller av vars föräldrar åtminstone den ena eller av vars mor- eller farföräldrar en är eller har varit infödd finsk medborgare beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Den som hör till personalen vid en främmande stats diplomatiska beskickning eller konsulat och hans eller hennes familjemedlemmar kan beviljas uppehållstillstånd för hela den tjänstgöringsperiod som uppgetts.

Ett offer för människohandel och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet beviljas uppehållstillstånd för minst sex månader och högst ett år.

Uppehållstillstånd som grundar sig på flyktingskap eller alternativt skydd beviljas för fyra år.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så, beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

innehavare av EU-blåkort beviljas
uppehållstillstånd för motsvarande tid.

En utlänning som omfattas av ett
vittnesskyddsprogram enligt lagen om
vittnesskyddsprogram och en utlänning
som tas till Finland i enlighet med ett
beslut som statsrådet fattat med stöd av
93 § i denna lag beviljas tidsbegränsat
uppehållstillstånd för fyra år, om han eller
hon enligt vad som beslutas ska bli
beviljad kontinuerligt uppehållstillstånd
med stöd av 113 § 1 mom.

Det första tidsbegränsade
uppehållstillståndet får beviljas för två år,
om det beviljas med stöd av 47 h § eller
77 § 1 mom. 1 punkten.

Upphållstillstånd kan också beviljas för
två år, om det beviljas en familjemedlem
till en utlänning som avses i de
paragraferna.

**Villkor för beviljande av fortsatt
tillstånd och permanent
uppehållstillstånd**

54 §

Beviljande av fortsatt tillstånd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd
beviljas, om villkoren för det föregående

tidsbegränsade uppehållstillståndet
fortfarande uppfylls.

Om en utlänning har fått
uppehållstillstånd på grund av
internationellt skydd, beviljas ett nytt
tidsbegränsat uppehållstillstånd, om det
inte på basis av de omständigheter som
framkommit förefaller uppenbart att de
villkor på grundval av vilka det
föregående tidsbegränsade
uppehållstillståndet beviljades inte längre
uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1
mom. beviljats tillfälligt uppehållstillstånd
för arbete eller företagsverksamhet
beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd
efter två års oavbruten vistelse i landet,
om villkoren för beviljande av tillstånd
fortfarande uppfylls.

4 mom. har upphävts genom L
10.8.2018/720. (10.8.2018/720)

En utlänning som med stöd av 51 §
beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på
grund av hinder för avlägsnande ur
landet, ett offer för människohandel som
beviljats tillfälligt uppehållstillstånd och en
i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare
som vistats och arbetat olagligt i landet
och som beviljats tillfälligt
uppehållstillstånd beviljas kontinuerligt

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om de omständigheter med stöd av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades fortfarande föreligger.

Giltighetstiden för ett tillfälligt uppehållstillstånd som beviljats en sådan tredjelandsmedborgare som avses i 52 d § förlängs till dess att personen har betalats de lönefordringar som han eller hon har rätt till och som har kunnat drivas in.

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas på nya grunder, om utlänningen kunde beviljas första uppehållstillstånd på dessa nya grunder. En utlänning som beviljats tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband kan beviljas uppehållstillstånd efter det att familjebandet brutits, om han eller hon har fast anknytning till Finland eller om hans eller hennes personliga situation är särskilt svår på grund av våld eller utnyttjande som maken riktar mot honom eller henne eller hans eller hennes barn eller som maken godkänt medan familjebandet bestod och en vägran att bevilja tillstånd skulle vara oskälig med beaktande av omständigheterna.

— — —

55 §

Det fortsatta tillståndets längd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för högst fyra år.

I de fall som avses i 54 § 3 och 5 mom. tillämpas, när grunden för vistelsen ändras från tillfällig till kontinuerlig, på uppehållstillståndets längd vad som i 53 § bestäms om det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för det tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljas dock inte vara längre än giltighetstiden för det tidsbegränsade uppehållstillstånd för anknytningspersonen som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så, beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till innehavare av EU-blåkort beviljas uppehållstillstånd för motsvarande tid.

56 §

Beviljande av permanent uppehållstillstånd

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som efter att ha fått kontinuerligt uppehållstillstånd lagligen vistats i landet i fyra år utan avbrott, om villkoren för kontinuerligt uppehållstillstånd för utlänningen uppfylls och om det inte finns några i denna lag nämnda hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd. Vistelsen betraktas som oavbruten, om utlänningen har vistats i Finland under minst hälften av uppehållstillståndets giltighetstid. En oavbruten vistelse avbryts inte av frånvaro som beror på sedvanliga semesterresor eller andra resor eller arbete på en arbetsplats utomlands utsänd av en finländsk arbetsgivare.

En utlänning som på grund av familjeband har fått tidsbegränsat uppehållstillstånd kan beviljas permanent uppehållstillstånd även om anknytningspersonen inte uppfyller kraven för beviljande av permanent uppehållstillstånd.

Tidsfristen fyra år räknas från inresedagen, om utlänningen vid inresan haft uppehållstillstånd för kontinuerlig vistelse i landet. Har uppehållstillstånd sökts i Finland, räknas tidsfristen fyra år från den första dagen för det första

tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljats för kontinuerlig vistelse i landet.

Om uppehållstillstånd har beviljats på grund av flyktingskap eller alternativt skydd, ska tidsfristen på fyra år räknas från inresedagen.

57 §

Hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

Permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kan vägras, om

- 1) utlänningen konstaterats ha gjort sig skyldig till ett brott för vilket föreskrivs fängelsestraff,
- 2) utlänningen är misstänkt för ett brott för vilket föreskrivs fängelsestraff,
- 3) utlänningen konstaterats ha gjort sig skyldig till två eller flera brott, eller om
- 4) utlänningen är misstänkt för två eller flera brott.

Det straff som dömts ut för ett brott behöver inte ha vunnit laga kraft. När hindren för beviljande av uppehållstillstånd prövas ska hänsyn tas till av vilken art och hur allvarlig den

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

brottsliga gärningen är samt till den tid utlänningen har vistats i Finland och utlänningens band till Finland.

Om en utlänning har dömts till ovillkorligt fängelsestraff, kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det vid tidpunkten för avgörandet av ansökan har gått mer än tre år sedan det utdömda straffet avtjänats i sin helhet. Om en utlänning har dömts till villkorligt fängelse, kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det har gått mer än två år sedan prövotiden för straffet gått ut. I övriga fall kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det vid tidpunkten för avgörandet av ansökan har gått mer än två år sedan brottet begicks.

EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas inte med stöd av vistelse på basis av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande om denna status har återkallats med stöd av 108 § 1 mom.

När uppehållstillstånd får återkallas och upphör att gälla

58 §

Återkallande av uppehållstillstånd

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd återkallas när utlänningen varaktigt har flyttat bort från Finland eller när utlänningen i permanent syfte har vistats utanför landet i två år utan avbrott.

Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta återkallas när utlänningen har vistats utanför Europeiska unionens territorium i två år utan avbrott eller när utlänningen har vistats utanför Finland i sex år utan avbrott.

I de fall som avses i 1 eller 2 mom. kan utlänningen innan ovannämnda tidsfrister har gått ut lämna in en ansökan om att uppehållstillståndet inte återkallas. Om ansökan bifalls, ska av beslutet framgå den tid inom vilken uppehållstillståndet inte återkallas. Ansökan kan bifallas, om vistelsen utanför Finland eller gemenskapen har haft särskilda eller exceptionella orsaker.

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd eller ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kan återkallas, om vid ansökan om uppehållstillstånd medvetet har lämnats oriktiga upplysningar om sökandens identitet eller andra oriktiga upplysningar som har påverkat beslutet, eller om något som hade kunnat hindra beviljandet av

uppehållstillstånd har hemlighållits. Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta får återkallas också, om tillståndet grundar sig på vistelse på basis av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande och denna status har återkallats med stöd av 108 § 1 mom.

Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får återkallas, om de villkor på grundval av vilka uppehållstillståndet beviljades inte längre uppfylls.

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd eller ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta får återkallas, om en Schengenstat begär att Finland återkallar ett uppehållstillstånd som Finland beviljat en utlänning och begäran anförs med motiveringen att utlänningen har meddelats inreseförbud i

en annan Schengenstat och det har bestämts att han eller hon ska avlägnas från Schengenområdet på liknande grunder som nämns i 149 § 1 mom. 2 och 3 punkten.

— — —

59 §

När uppehållstillstånd upphör att gälla

Ett uppehållstillstånd upphör att gälla, om utlänningen utvisas ur Finland eller får finskt medborgarskap. Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta upphör dessutom att gälla, om en annan medlemsstat i Europeiska unionen beviljar utlänningen EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

I utlänningsregistret antecknas att uppehållstillståndet upphört att gälla.

C.1 Frågor

- 1) Vilket av följande påståenden stämmer inte?
 - a) Om utlänningen i permanent syfte har vistats utanför landet i två år utan avbrott, kan utlänningens permanenta uppehållstillstånd återkallas.
 - b) Permanent uppehållstillstånd kan vägras, om personen är misstänkt för minst två brott.

- c) **Om utlänningen har dömts till ovillkorligt fängelsestraff, kan permanent uppehållstillstånd beviljas i det skede när det har gått mer än tre år sedan domen gavs.**
- d) Om utlänningen blir finsk medborgare, upphör hans eller hennes uppehållstillstånd att gälla.

2) Vilket av följande påståenden stämmer?

- a) Person A har efter att ha fått kontinuerligt uppehållstillstånd 1.1.2015 vistats utomlands 1.1.2016–30.9.2017 och resten av tiden i Finland. Person A uppfyller inte villkoret om oavbruten vistelse för permanent uppehållstillstånd i dag 26.5.2020.
- b) Person B som är en anknytningsperson uppfyller inte villkoren för att beviljas permanent uppehållstillstånd, vilket innebär att person B:s 18-åriga barn C, som har fått tidsbegränsat uppehållstillstånd, inte heller kan få permanent uppehållstillstånd på grund av familjeband.
- c) D har fått tillfälligt uppehållstillstånd för arbete. Efter två års oavbruten vistelse kan D beviljas permanent uppehållstillstånd.
- d) **E:s farföräldrar är finska medborgare, men E själv är inte det. E ansöker om ett första tidsbegränsat uppehållstillstånd för två år. E kan beviljas ett sådant uppehållstillstånd som ansökan gäller.**

3) Vilket av följande påståenden stämmer inte?

- a) En person som har fått tillfälligt uppehållstillstånd för företagsverksamhet kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års vistelse i landet.
- b) **En person som befinner sig utomlands kan beviljas tillfälligt uppehållstillstånd endast av andra särskilda skäl, eftersom för arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare och för företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare enligt vad som föreskrivs i 5 kap. i utlänningslagen.**

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

- c) Tidsfristen på fyra år för permanent uppehållstillstånd räknas från inresedagen, om uppehållstillståndet har beviljats på grund av flyktingskap.
- d) En person som hör till personalen vid en stats konsulat beviljas uppehållstillstånd för hela tjänstgöringsperioden.

4) Vilket av följande påståenden stämmer?

- a) Då en person beviljas uppehållstillstånd på grund av familjeband, måste giltighetstiden för detta tillstånd vara kortare än giltighetstiden för anknytningspersonens uppehållstillstånd.
- b) När uppehållstillstånd beviljas en utlänning vars morföräldrar har varit infödda finska medborgare, beviljas det första tidsbegränsade uppehållstillståndet för så lång tid som uppehållstillståndet har sökts för.
- c) Genom ansökan kan man försöka hindra att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd återkallas för en person som varaktigt har flyttat bort från Finland.**
- d) Fortsatt tillstånd kan inte beviljas en tredjelandsmedborgare som vistats eller arbetat olagligt i landet.

5) Vilket av följande påståenden stämmer inte?

- a) Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd kan vägras en 13-årig person som är bosatt utomlands och som är gift i sitt hemland, och vars båda föräldrar bor i Finland.
- b) Ett tillfälligt uppehållstillstånd kan beviljas på nytt för mer än fyra år, om också villkoren för permanent uppehållstillstånd uppfylls.**
- c) Permanent uppehållstillstånd kan beviljas en person som har haft kontinuerligt uppehållstillstånd i fem års tid, fastän personen under en period av tre år har arbetat i Tanzania som missionär utsänd av finska kyrkan, och innan dess har personen gjort sig skyldig till bedrägeri för vilket personen har dömts till 50 dagsböter.

- d) Om barnets bästa så kräver, kan avvikelser vid behov göras från förutsättningen att utlänningsförsörjning är tryggad i Finland.

Del C.2

Besvara frågorna endast utifrån de fakta som presenterats i uppgiften och det utdelade materialet som innehåller bestämmelser i 4 kap. i utlänningslagen. Bara ett svarsalternativ är rätt.

Läsanvisning: Materialet består av utdrag ur 4 kap. i utlänningslagen. Kapitlet är indelat i paragrafer (§) som är numrerade, t.ex. 33 §. Paragraferna är rubricerade, t.ex. i 33 § är rubriken "Olika slag av uppehållstillstånd". Paragraftexten består av ett eller flera stycken som kallas moment (mom.). Momenten kan i sin tur vara uppdelade i numrerade punkter (1 punkten, 2 punkten osv.). Hänvisningar kan se ut på följande sätt:

45 § = allmän hänvisning till hela paragrafen

45 § 2 mom. = hänvisning till andra momentet i fyrtiofemte paragrafen

45 § 1 mom. 2 punkten = hänvisning till andra punkten i första momentet i fyrtiofemte paragrafen

Exempel:

45 § (= paragraf)

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands
(= rubrik)

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands (= 1 mom.)

1) för tillfälligt arbete, (= 1 punkten)

2) för tillfällig företagsverksamhet, eller (= 2 punkten)

3) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd. (= 3 punkten)

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap. (= 2 mom.)

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid. (= 3 mom.)

C.2 Material

Utlänningslag 30.4.2004/301

4 kap Vistelse

Allmänna bestämmelser

33 §

Olika slag av uppehållstillstånd

Ett uppehållstillstånd är antingen tidsbegränsat eller permanent.

Tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för vistelse av tillfällig karaktär (*tillfälligt uppehållstillstånd*) eller för vistelse av kontinuerlig karaktär (*kontinuerligt uppehållstillstånd*). Tillståndsmyndigheten avgör syftet med vistelsen i landet med hänsyn till de uppgifter som utlänningen lämnat om syftet med inresan.

Ett permanent uppehållstillstånd gäller tills vidare. Med permanent uppehållstillstånd jämförs i fråga om giltighetstiden även EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

— — —

35 §

Krav på resedokumentets giltighet

En förutsättning för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas är att utlänningen har ett giltigt resedokument.

Upphållstillstånd får dock beviljas trots att giltigt resedokument saknas, om uppehållstillståndet beviljas med stöd av 51, 52, 52 a, 52 d, 52 e, 87, 88, 89 eller 110 §.

36 §

Allmänna villkor för beviljande av uppehållstillstånd

Upphållstillstånd kan vägras, om en utlänning anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser, eller om personens inresa eller genomresa bör förhindras enligt en för Finland bindande folkrättslig förpliktelse eller ett av rådet med stöd av fördraget om Europeiska unionen antaget beslut. Äventyrande av folkhälsan hindrar ändå inte att fortsatt tillstånd beviljas, om villkoren för beviljande av tillstånd i övrigt uppfylls. Äventyrande av internationella förbindelser hindrar dock inte att en utlänning beviljas uppehållstillstånd på grund av familjeband eller att en utlänning som i någon av unionens medlemsstater har beviljats EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas uppehållstillstånd.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Uppehållstillstånd kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att utläningen har för avsikt att kringgå bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

Uppehållstillstånd som söks på grundval av familjeband kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att anknytningspersonen har fått sitt uppehållstillstånd genom att lämna oriktiga uppgifter om sin identitet eller sina familjeband och därigenom har kringgått bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

37 §

Familjemedlem

Vid tillämpningen av denna lag anses som familjemedlem maken till en i Finland bosatt person samt ett ogift barn under 18 år vars vårdnadshavare den i Finland bosatta personen eller dennes make är. Om den person som är bosatt i Finland är ett minderårigt barn, är barnets vårdnadshavare en familjemedlem. Som familjemedlem anses också en person av samma kön, om partnerskapet har registrerats nationellt.

Med makar jämställs personer, oavsett kön, som fortlöpande lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande

förhållanden. En förutsättning är att de har bott tillsammans minst två år.

Boendetid förutsätts inte, om personerna i fråga gemensamt har vårdnaden om ett barn eller om det finns andra vägande skäl.

Med ett sådant barn som avses i definitionen i 1 mom. jämställs ett ogift barn under 18 år som barnets vårdnadshavare de facto har vårdnaden om och som är i behov av faktisk omvårdnad den dag då ansökan om uppehållstillstånd avgörs, men angående vars vårdnadsförhållande det inte kan fås någon officiell utredning (*fosterbarn*). För att barnet ska kunna jämställas med ett sådant barn som avses i 1 mom. krävs det dessutom tillförlitlig utredning om att barnets tidigare vårdnadshavare bevisligen är döda eller försvunna och om att det förelegat ett faktiskt vårdnadsförhållande mellan barnet och anknytningspersonen eller dennes make innan anknytningspersonen anlände till Finland. I det fall att anknytningspersonen är ett fosterbarn som befinner sig i Finland krävs det tillförlitlig utredning om att det funnits ett faktiskt vårdnadsförhållande innan anknytningspersonen anlände till Finland.

38 §**Villkor som gäller minderårigt barn**

För att ett minderårigt ogift barn ska beviljas uppehållstillstånd på grundval av familjeband förutsätts det att barnet är minderårigt den dag då ansökan om uppehållstillstånd för barnet avgörs. För att en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson ska beviljas uppehållstillstånd förutsätts det att anknytningspersonen är minderårig den dag då ansökan om uppehållstillstånd för familjemedlemmen avgörs. För att uppehållstillstånd ska beviljas förutsätts det dessutom att anknytningspersonen har uppehållstillstånd redan den dag då ärendet inleds.

Uppehållstillstånd kan emellertid inte vägras med stöd av 1 mom., om behandlingen av ansökan har fördröjts i betydande grad av en orsak som inte beror på sökanden eller anknytningspersonen och denne har bidragit till att saken blivit utredd.

Trots vad som i 1 mom. föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av uppehållstillstånd för en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson, förutsätter beviljandet av uppehållstillstånd för en familjemedlem till

en minderårig anknytningsperson som anlänt utan vårdnadshavare och beviljats internationellt skydd att anknytningspersonen varit minderårig den dag då hans eller hennes ansökan om internationellt skydd lämnades in. Beviljandet av uppehållstillstånd förutsätter dessutom att ansökan om uppehållstillstånd på grundval av familjeband lämnas in inom tre månader från det att anknytningspersonen delgavs beslutet om beviljande av internationellt skydd. Av exceptionellt vägande skäl är det i enskilda fall möjligt att avvika från tidsfristen.

39 §**Försörjningsförutsättning vid beviljande av uppehållstillstånd**

För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts det att utlänningens försörjning är tryggad, om inte något annat föreskrivs i denna lag. I ett enskilt fall kan avvikelser göras från försörjningsförutsättningen, om det finns exceptionellt vägande skäl eller om ett barns bästa kräver det.

Försörjningsförutsättningen tillämpas inte när uppehållstillstånd beviljas med stöd av 6 kap., om inte något annat följer av 114 § 4 mom. eller 115 § 2 mom.

Utlänningens försörjning anses vara tryggad vid beviljande av första uppehållstillstånd om hans eller hennes vistelse i landet bekostas med inkomster från förvärvsarbete, verksamhet som företagare, pensioner, tillgångar eller andra källor som anses sedvanliga så att han eller hon inte kan antas bli beroende av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) eller av någon annan därmed jämförbar ekonomisk förmån som tryggar hans eller hennes försörjning. Som sådan förmån anses inte socialskyddsförmåner som ersätter kostnader.

När fortsatt tillstånd beviljas skall utlänningens försörjning vara tryggad på det sätt som bestäms i 2 mom. dock så att beviljande av tillstånd inte förhindras av att utlänningen tillfälligt tyr sig till utkomststöd eller någon annan därmed jämförbar förmån för att trygga sin försörjning.

Sökanden skall för myndigheten förete en utredning om hur hans eller hennes försörjning tryggas i Finland.

— — —

Villkor för beviljande av tidsbegränsat uppehållstillstånd

45 §

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands

- 1) för tillfälligt arbete,
- 2) för tillfällig företagsverksamhet, eller
- 3) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd.

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid.

— — —

47 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

En person som befinner sig utomlands kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd

1) om han eller hon har varit finsk medborgare och inte har förlorat sitt finska medborgarskap med stöd av 33 a § i medborgarskapslagen (359/2003) eller åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

2) för arbete av fortgående karaktär, eller

3) för företagsverksamhet av fortgående karaktär.

För arbete av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För företagsverksamhet av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd. När en utlänning har beviljats uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem enligt

10 kap. och utlänningen med stöd av 161 d eller 161 e § har behållit sin uppehållsrätt på personlig grund, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd.

För att kontinuerligt uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 1 mom. 1 punkten krävs det inte att utlänningens eller hans eller hennes familjemedlemmars försörjning är tryggad.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd på grund av familjeband och det familjeband som legat till grund för beviljandet har brutits, kan hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, förutsatt att familjemedlemmarnas försörjning är tryggad. När beslutet fattas ska man dock beakta möjligheten för den person som redan lagligen är bosatt i Finland att flytta tillbaka till sitt hemland eller till något annat land för att leva i en familjegemenskap, om det kan anses att familjebanden som helhet koncentreras dit.

— — —

49 §**Beviljande av första tidsbegränsat
uppehållstillstånd för utlänningar som
kommit till landet utan
uppehållstillstånd**

Utlänningar som kommit till Finland utan
uppehållstillstånd ska beviljas tillfälligt
eller kontinuerligt uppehållstillstånd i
Finland, om förutsättningar för beviljande
av ett sådant uppehållstillstånd utomlands
föreligger och om

1) utlänningen har varit finsk medborgare
eller om åtminstone den ena av hans eller
hennes föräldrar eller en av hans eller
hennes far- eller morföräldrar är eller har
varit infödd finsk medborgare,

2) utlänningen redan före ankomsten till
Finland i minst två år har bott tillsammans
med sin make som är bosatt i Finland
eller fortgående i minst två år har levt i
gemensamt hushåll under
äktenskapsliknande förhållanden med
någon som är bosatt i Finland,

3) det med tanke på utlänningen eller
arbetsgivaren är ogrundat att vägra
sådant uppehållstillstånd för arbetstagare
eller uppehållstillstånd för företagare som
sökts i Finland,

4 punkten har upphävts genom L
10.8.2018/720.

4 a) utlänningen är innehavare av ett EU-
blåkort och före ankomsten till Finland har
vistats i en annan medlemsstat i minst
arton månader för högkvalificerad
anställning och i Finland har lämnat in en
ansökan om EU-blåkort senast en månad
efter inresan eller är familjemedlem till en
sådan person och familjen hade bildats
redan före ankomsten till Finland, eller
om

5) det är uppenbart oskäligt att vägra
uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd beviljas som tillfälligt
eller kontinuerligt på samma grunder som
när motsvarande tillstånd söks
utomlands.

Bestämmelsen i 1 mom. 2 punkten
tillämpas på motsvarande sätt även på
registrerat partnerskap för personer av
samma kön samt på parförhållanden där
två personer av samma kön fortgående
lever i gemensamt hushåll under
äktenskapsliknande förhållanden.

— — —

50 §**Beviljande av uppehållstillstånd för
familjemedlemmar till finska
medborgare**

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Familjemedlemmar till en finsk medborgare bosatt i Finland och sådana familjemedlemmars minderåriga ogifta barn beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband på ansökan som görs i Finland eller utomlands.

Andra anhöriga till en finsk medborgare bosatt i Finland än familjemedlemmar beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, om det är oskäligt att vägra uppehållstillstånd därför att personerna i fråga har för avsikt att i Finland fortsätta att leva i en sådan fast familjegemenskap som de tidigare levt i eller om den anhöriga är fullständigt beroende av den finska medborgare som är bosatt i Finland. Andra anhöriga skall utomlands vänta att tillståndsansökan behandlas.

[...]

För att uppehållstillstånd enligt denna paragraf skall kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

50 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en i Finland bosatt unionsmedborgare

Familjemedlemmar till en i Finland bosatt unionsmedborgare eller en därmed jämförbar person som har registrerat sin vistelse eller sådana familjemedlemmars minderåriga barn beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband, om deras uppehållsrätt inte kan registreras eller fastställas med stöd av 10 kap. Upehållstillstånd beviljas på ansökan som görs i Finland eller utomlands.

Beviljande av uppehållstillstånd som avses i denna paragraf för familjemedlemmar till en nordisk medborgare eller sådana familjemedlemmars minderåriga barn förutsätter inte att utlänningens försörjning är tryggad.

— — —

52 §

Beviljande av uppehållstillstånd av individuella mänskliga orsaker

En utlänning som befinner sig i Finland beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, om det med hänsyn till utlänningens hälsotillstånd, de band som knutits till Finland eller av någon annan individuell, mänsklig orsak är uppenbart oskäligt att vägra uppehållstillstånd, särskilt med beaktande av de förhållanden i vilka han

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

eller hon skulle hamna i sitt hemland eller hans eller hennes sårbara ställning.

För att uppehållstillstånd skall kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

En familjemedlem till en utlänning som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 1 mom. beviljas uppehållstillstånd med stöd av 47 § 3 mom.

Om ett minderårigt barn som kommit ensamt till Finland beviljas uppehållstillstånd med stöd av 1 mom., beviljas barnets minderåriga syskon som befinner sig utomlands kontinuerligt uppehållstillstånd. Ett villkor för att uppehållstillstånd skall beviljas är att syskonen har bott tillsammans och att barnens föräldrar inte är i livet eller att deras vistelseort är okänd. Beviljande av uppehållstillstånd förutsätter ytterligare att detta är till barnets bästa. För att uppehållstillstånd skall kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

52 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för offer för människohandel

Ett offer för människohandel som befinner sig i Finland beviljas tillfälligt uppehållstillstånd om

- 1) det på grund av förundersökning eller domstolsbehandling i anslutning till människohandel är motiverat att offret för människohandel vistas i Finland,
- 2) offret för människohandeln är berett att samarbeta med myndigheterna för att de som misstänks för människohandel skall kunna gripas, och
- 3) offret för människohandeln inte längre har förbindelser med de personer som är misstänkta för människohandel.

Om ett offer för människohandel befinner sig i en särskilt utsatt ställning, kan uppehållstillståndet beviljas som kontinuerligt och oberoende av om förutsättningarna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten uppfylls eller inte.

För att uppehållstillstånd skall kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

Om ett offer för människohandel beviljas tillfälligt uppehållstillstånd, beviljas inte hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands uppehållstillstånd på grund av familjeband. Om ett offer för människohandel beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, beviljas

familjemedlemmar uppehållstillstånd med stöd av 47 § 3 mom.

52 d §

Beviljande av uppehållstillstånd för tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet

En tredjelandsmedborgare som befinner sig i Finland och som har arbetat olagligt här beviljas tillfälligt uppehållstillstånd, om han eller hon under tiden för arbetet vistades olagligt i landet, och

- 1) han eller hon när arbetet utfördes var minderårig eller utsattes för särskilt exploaterande arbetsförhållanden,
- 2) det på grund av förundersökning eller domstolsbehandling är motiverat att han eller hon vistas i Finland,
- 3) han eller hon är beredd att samarbeta med myndigheterna för att de arbetsgivare som är misstänkta ska kunna gripas, och
- 4) han eller hon inte längre har förbindelser med de personer som eventuellt är misstänkta för brott.

För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

I 1 mom. avsedda personers familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas inte uppehållstillstånd på grund av familjeband.

På betänketid för personer som avses i 1 mom. tillämpas 52 b § och på beslut om betänketid tillämpas 52 c §.

52 e §

Beviljande av uppehållstillstånd för en utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram

En utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram enligt lagen om vittnesskyddsprogram (88/2015) beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd.

Utlänningens försörjning behöver inte vara tryggad för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas. Uppehållstillstånd kan endast vägras av tvingande skäl med anknytning till allmän säkerhet.

Om den som omfattas av ett vittnesskyddsprogram är en unionsmedborgare eller en därmed jämförbar person, ska bestämmelserna i 10 kap. tillämpas.

53 §

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf, beviljas det första tidsbegränsade uppehållstillståndet för ett år, dock högst för den tid sökandens resedokument gäller, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för detta tillstånd dock inte vara längre än giltighetstiden för det uppehållstillstånd för en familjemedlem som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

Uppehållstillstånd kan beviljas för kortare eller längre tid än ett år, om det beviljas för en sådan rättshandling eller en sådan arbetsuppgift som utförs inom en bestämd känd tid. Tidsbegränsat uppehållstillstånd får dock inte beviljas för mer än två år.

En utlänning som har varit finsk medborgare eller av vars föräldrar åtminstone den ena eller av vars mor- eller farföräldrar en är eller har varit infödd finsk medborgare beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Den som hör till personalen vid en främmande stats diplomatiska beskickning eller konsulat och hans eller

hennes familjemedlemmar kan beviljas uppehållstillstånd för hela den tjänstgöringsperiod som uppgetts.

Ett offer för människohandel och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet beviljas uppehållstillstånd för minst sex månader och högst ett år.

Uppehållstillstånd som grundar sig på flyktingskap eller alternativt skydd beviljas för fyra år.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så, beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till innehavare av EU-blåkort beviljas uppehållstillstånd för motsvarande tid.

En utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram enligt lagen om vittnesskyddsprogram och en utlänning som tas till Finland i enlighet med ett beslut som statsrådet fattat med stöd av 93 § i denna lag beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om han eller hon enligt vad som beslutas ska bli beviljad kontinuerligt uppehållstillstånd med stöd av 113 § 1 mom.

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndet får beviljas för två år,

om det beviljas med stöd av 47 h § eller 77 § 1 mom. 1 punkten.

Uppehållstillstånd kan också beviljas för två år, om det beviljas en familjemedlem till en utlänning som avses i de paragraferna.

Villkor för beviljande av fortsatt tillstånd och permanent uppehållstillstånd

54 §

Beviljande av fortsatt tillstånd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas, om villkoren för det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet fortfarande uppfylls.

Om en utlänning har fått uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd, beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd, om det inte på basis av de omständigheter som framkommit förefaller uppenbart att de villkor på grundval av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades inte längre uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för arbete eller företagsverksamhet

beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om villkoren för beviljande av tillstånd fortfarande uppfylls.

4 mom. har upphävts genom L 10.8.2018/720. (10.8.2018/720)

En utlänning som med stöd av 51 § beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av hinder för avlägsnande ur landet, ett offer för människohandel som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet och som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om de omständigheter med stöd av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades fortfarande föreligger.

Giltighetstiden för ett tillfälligt uppehållstillstånd som beviljats en sådan tredjelandsmedborgare som avses i 52 d § förlängs till dess att personen har betalats de lönefordringar som han eller hon har rätt till och som har kunnat drivas in.

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas på nya grunder, om utlänningen kunde beviljas första uppehållstillstånd på

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

dessa nya grunder. En utlänning som beviljats tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband kan beviljas uppehållstillstånd efter det att familjebandet brutits, om han eller hon har fast anknytning till Finland eller om hans eller hennes personliga situation är särskilt svår på grund av våld eller utnyttjande som maken riktar mot honom eller henne eller hans eller hennes barn eller som maken godkänt medan familjebandet bestod och en vägran att bevilja tillstånd skulle vara oskälig med beaktande av omständigheterna.

55 §

Det fortsatta tillståndets längd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för högst fyra år.

I de fall som avses i 54 § 3 och 5 mom. tillämpas, när grunden för vistelsen ändras från tillfällig till kontinuerlig, på uppehållstillståndets längd vad som i 53 § bestäms om det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för det tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljas dock inte vara längre än giltighetstiden för det tidsbegränsade uppehållstillstånd för anknytningspersonen som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så, beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till innehavare av EU-blåkort beviljas uppehållstillstånd för motsvarande tid.

C.2 Frågor

- 1) I vilken av följande situationer uppfyller sökanden inte villkoren för uppehållstillstånd direkt på basis av de fakta som presenterats?
 - a) En minderårig person, som är barn till maken till en finsk medborgare bosatt i Finland, gör i en stat utanför Europeiska unionen en ansökan om uppehållstillstånd i Finland.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

- b) Japanen A har varit på semester hos sin finska farmor i Finland i två månader. Under semestern har A blivit förälskad och nu har A för avsikt att flytta in hos sin nyfunna kärleksvän i dennes studentbostad. För tillfället är A arbetslös och A har varken inkomster eller tillgångar, men kärleksvännen har lovat att betala alla boendekostnader.
- c) **Sydamerikanen A har för avsikt att komma till Finland och ansöker om uppehållstillstånd på den grunden att A:s make B har fått en tillsvidareanställning i Finland och på grund av arbetet har B fått kontinuerligt uppehållstillstånd.**
- d) Maken till en svensk medborgare som är bosatt i Finland och som har registrerat sin vistelse, som inte själv är unionsmedborgare och vars uppehållsrätt inte kan registreras eller fastställas med stöd av 10 kap. i utlänningslagen, gör i Norge en ansökan om uppehållstillstånd i Finland.
- 2) I vilken av följande situationer förutsätts det för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas att utlännings försörjning är tryggad?
- a) Utlänningen omfattas av ett vittnesskyddsprogram.
- b) Personen som vistas i Finland insjuknar i en allvarlig sjukdom för vilken tillräcklig vård inte kan erbjudas i personens hemland och av den här anledningen skulle det vara uppenbart oskäligt att vägra uppehållstillstånd.
- c) Utlänningen ansöker om fortsatt tillstånd. Samma villkor som de villkor som låg till grund för att utlänningen blev beviljad det föregående kontinuerliga uppehållstillståndet uppfylls i övrigt, men nu har utlänningen blivit permitterad från arbetet för 90 dagar och är tvungen att ty sig till utkomststöd.
- d) **Det förutsätts inte i någon av de ovan beskrivna situationerna att försörjningen är tryggad.**

- 3) Vem av följande personer har rätt till det uppehållstillstånd som personen i fråga har sökt?
- a) X har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd. X och Y har haft ett samboförhållande i ett års tid och Y söker kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband.
 - b) 20-åriga X har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd och X:s 60-åriga mor söker tillfälligt uppehållstillstånd på grund av familjeband.
 - c) **En person som själv en gång i tiden har avstått från sitt finska medborgarskap och som befinner sig utomlands och personens 16-åriga barn söker kontinuerligt uppehållstillstånd. Försörjningen är inte tryggad för någon av dem.**
 - d) Person A är tredjelandsmedborgare. A har vistats och arbetat olagligt i Finland, varpå A har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd. A:s make Y som befinner sig utomlands söker tillfälligt uppehållstillstånd på grund av familjeband.
- 4) Vilken av följande situationer utgör ett hinder för att bevilja uppehållstillstånd?
- a) Personen som söker fortsatt tillstånd anses äventyra folkhälsan.
 - b) Personen som vistats och arbetat olagligt i landet har inte sin försörjning tryggad.
 - c) Försörjningsförutsättning har tillämpats på beviljande av uppehållstillstånd, men personen har under en tre veckor lång permittering varit tvungen att tillfälligt ty sig till utkomststöd.
 - d) **En familjemedlem till en minderårig anknytningsperson söker uppehållstillstånd i en situation där anknytningspersonen fyller 18 år efter att ansökan blivit anhängig men innan ansökan avgörs.**

- 5) I vilken av följande situationer har personen fått rätt råd?
- a) A har kommit till Finland för att utföra ett tidsbegränsat arbetsuppdrag som omfattar 32 månader. A söker för första gången ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i Finland. A får rådet att hen kan få uppehållstillstånd för den tid som arbetet pågår.
 - b) 18-åriga K har vistats och arbetat olagligt i Finland i två år. K får rådet att om hen förbinder sig att samarbeta med myndigheterna, kan hen beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd för ett år.
 - c) H är offer för människohandel och har fått tillfälligt uppehållstillstånd, eftersom H har förbundit sig att samarbeta med myndigheterna för att de som misstänks för människohandel ska kunna gripas. Det anses vara viktigt att H deltar i förundersökningen. H får rådet att eftersom H har fått uppehållstillstånd kan också H:s 5-åriga barn få uppehållstillstånd i Finland.
 - d) 14-åriga Y har fått uppehållstillstånd av individuella mänskliga orsaker. Y får rådet att Y:s syskon som är 13 respektive 17 år gamla, skulle också kunna beviljas uppehållstillstånd på basis av Y:s uppehållstillstånd.**

Del C.3

Besvara frågorna endast utifrån de fakta som presenterats i uppgiften och det utdelade materialet som innehåller bestämmelser i 4 kap. i utlänningslagen. Bara ett svarsalternativ är rätt.

Läsanvisning: Materialet består av utdrag ur 4 kap. i utlänningslagen. Kapitlet är indelat i paragrafer (§) som är numrerade, t.ex. 33 §. Paragraferna är rubricerade, t.ex. i 33 § är rubriken "Olika slag av uppehållstillstånd". Paragraftexten består av ett eller flera stycken som kallas moment (mom.). Momenten kan i sin tur vara uppdelade i numrerade punkter (1 punkten, 2 punkten osv.). Hänvisningar kan se ut på följande sätt:

45 § = allmän hänvisning till hela paragrafen

45 § 2 mom. = hänvisning till andra momentet i fyrtiofemte paragrafen

45 § 1 mom. 2 punkten = hänvisning till andra punkten i första momentet i fyrtiofemte paragrafen

Exempel:

45 § (= paragraf)

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands
(= rubrik)

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands (= 1 mom.)

1) för tillfälligt arbete, (= 1 punkten)

2) för tillfällig företagsverksamhet, eller (= 2 punkten)

3) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd. (= 3 punkten)

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap. (= 2 mom.)

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid. (= 3 mom.)

C.3 Material

Utlänningslag 30.4.2004/301

33 §

4 kap Vistelse

Olika slag av uppehållstillstånd

Allmänna bestämmelser

Ett uppehållstillstånd är antingen tidsbegränsat eller permanent.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för vistelse av tillfällig karaktär (*tillfälligt uppehållstillstånd*) eller för vistelse av kontinuerlig karaktär (*kontinuerligt uppehållstillstånd*). Tillståndsmyndigheten avgör syftet med vistelsen i landet med hänsyn till de uppgifter som utlänningen lämnat om syftet med inresan.

Ett permanent uppehållstillstånd gäller tills vidare. Med permanent uppehållstillstånd jämföras i fråga om giltighetstiden även EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

35 §

Krav på resedokumentets giltighet

En förutsättning för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas är att utlänningen har ett giltigt resedokument.

Uppehållstillstånd får dock beviljas trots att giltigt resedokument saknas, om uppehållstillståndet beviljas med stöd av 51, 52, 52 a, 52 d, 52 e, 87, 88, 89 eller 110 §.

36 §

Allmänna villkor för beviljande av uppehållstillstånd

Uppehållstillstånd kan vägras, om en utlänning anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser, eller om personens inresa eller genomresa bör förhindras enligt en för Finland bindande folkrättslig förpliktelse eller ett av rådet med stöd av fördraget om Europeiska unionen antaget beslut. Äventyrande av folkhälsan hindrar ändå inte att fortsatt tillstånd beviljas, om villkoren för beviljande av tillstånd i övrigt uppfylls. Äventyrande av internationella förbindelser hindrar dock inte att en utlänning beviljas uppehållstillstånd på grund av familjeband eller att en utlänning som i någon av unionens medlemsstater har beviljats EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att utlänningen har för avsikt att kringgå bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

Uppehållstillstånd som söks på grundval av familjeband kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att anknytningspersonen har fått sitt uppehållstillstånd genom att lämna oriktiga uppgifter om sin identitet eller

sina familjeband och därigenom har kringgått bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

37 §

Familjemedlem

Vid tillämpningen av denna lag anses som familjemedlem maken till en i Finland bosatt person samt ett ogift barn under 18 år vars vårdnadshavare den i Finland bosatta personen eller dennes make är. Om den person som är bosatt i Finland är ett minderårigt barn, är barnets vårdnadshavare en familjemedlem. Som familjemedlem anses också en person av samma kön, om partnerskapet har registrerats nationellt.

Med makar jämställs personer, oavsett kön, som fortlöpande lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden. En förutsättning är att de har bott tillsammans minst två år. Boendetid förutsätts inte, om personerna i fråga gemensamt har vårdnaden om ett barn eller om det finns andra vägande skäl.

Med ett sådant barn som avses i definitionen i 1 mom. jämställs ett ogift barn under 18 år som barnets vårdnadshavare de facto har vårdnaden om och som är i behov av faktisk

omvårdnad den dag då ansökan om uppehållstillstånd avgörs, men angående vars vårdnadsförhållande det inte kan fås någon officiell utredning (*fosterbarn*). För att barnet ska kunna jämföras med ett sådant barn som avses i 1 mom. krävs det dessutom tillförlitlig utredning om att barnets tidigare vårdnadshavare bevisligen är döda eller försvunna och om att det förelegat ett faktiskt vårdnadsförhållande mellan barnet och anknytningspersonen eller dennes make innan anknytningspersonen anlände till Finland. I det fall att anknytningspersonen är ett fosterbarn som befinner sig i Finland krävs det tillförlitlig utredning om att det funnits ett faktiskt vårdnadsförhållande innan anknytningspersonen anlände till Finland.

38 §

Villkor som gäller minderårigt barn

För att ett minderårigt ogift barn ska beviljas uppehållstillstånd på grundval av familjeband förutsätts det att barnet är minderårigt den dag då ansökan om uppehållstillstånd för barnet avgörs. För att en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson ska beviljas uppehållstillstånd förutsätts det att anknytningspersonen är minderårig den

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

dag då ansökan om uppehållstillstånd för familjemedlemmen avgörs. För att uppehållstillstånd ska beviljas förutsätts det dessutom att anknytningspersonen har uppehållstillstånd redan den dag då ärendet inleds.

Upphållstillstånd kan emellertid inte vägras med stöd av 1 mom., om behandlingen av ansökan har fördröjts i betydande grad av en orsak som inte beror på sökanden eller anknytningspersonen och denne har bidragit till att saken blivit utredd.

Trots vad som i 1 mom. föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av uppehållstillstånd för en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson, förutsätter beviljandet av uppehållstillstånd för en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson som anlänt utan vårdnadshavare och beviljats internationellt skydd att anknytningspersonen varit minderårig den dag då hans eller hennes ansökan om internationellt skydd lämnades in. Beviljandet av uppehållstillstånd förutsätter dessutom att ansökan om uppehållstillstånd på grundval av familjeband lämnas in inom tre månader från det att anknytningspersonen delgavs beslutet om beviljande av internationellt

skydd. Av exceptionellt vägande skäl är det i enskilda fall möjligt att avvika från tidsfristen.

39 §

Försörjningsförutsättning vid beviljande av uppehållstillstånd

För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts det att utlänningens försörjning är tryggad, om inte något annat föreskrivs i denna lag. I ett enskilt fall kan avvikelse göras från försörjningsförutsättningen, om det finns exceptionellt vägande skäl eller om ett barns bästa kräver det.

Försörjningsförutsättningen tillämpas inte när uppehållstillstånd beviljas med stöd av 6 kap., om inte något annat följer av 114 § 4 mom. eller 115 § 2 mom.

Utlänningens försörjning anses vara tryggad vid beviljande av första uppehållstillstånd om hans eller hennes vistelse i landet bekostas med inkomster från förvärvsarbete, verksamhet som företagare, pensioner, tillgångar eller andra källor som anses sedvanliga så att han eller hon inte kan antas bli beroende av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) eller av någon annan därmed jämförbar ekonomisk förmån som tryggar hans eller hennes

försörjning. Som sådan förmån anses inte socialskyddsförmåner som ersätter kostnader.

När fortsatt tillstånd beviljas skall utlänningens försörjning vara tryggad på det sätt som bestäms i 2 mom. dock så att beviljande av tillstånd inte förhindras av att utlänningen tillfälligt tyr sig till utkomststöd eller någon annan därmed jämförbar förmån för att trygga sin försörjning.

Sökanden skall för myndigheten förete en utredning om hur hans eller hennes försörjning tryggas i Finland.

— — —

41 §

Rätt till fri rörlighet

Utlänningar som lagligen vistas i landet har rätt att röra sig fritt inom landet och att där välja bostadsort.

42 §

Rätt till genomresa

En utlänning får resa genom Finland till en annan Schengenstat, om han eller hon har ett av denna stat beviljat uppehållstillstånd, nationellt visum eller återkomstvisum.

En utlänning får resa genom Finland till en tredje stat, om han eller hon har av en Schengenstat beviljat uppehållstillstånd, visum eller genomresevisum.

För utövande av rätten till genomresa förutsätts att utlänningen inte har meddelats inreseförbud i Finland eller att han eller hon inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet eller folkhälsan.

43 §

Kryssningsdeltagares möjlighet att gå i land

Med kryssning avses en sjöresa under vilken ett fartyg, som inte är i reguljär linjetrafik, besöker en hamn i Finland och dessutom minst två hamnar i utlandet. Kryssningsfartyget får inte ta eller lämna av passagerare i Finland.

Den som ombord på ett passagerarfartyg som är besiktat för persontrafik deltar i en kryssning får gå i land utan resedokument och visum när fartyget är i Finland. Till gränskontrollmyndigheten skall innan passagerarna går i land ges en passagerarförteckning som befälhavaren har styrkt. Kryssningsdeltagarna skall återvända till fartyget innan det avgår till annan ort.

44 §**Personalen på fartyg, luftfartyg och tåg**

En sjöman som innehar en sådan identitetshandling som avses i konventionen angående nationella identitetshandlingar för sjömän (FördrS 64/1970) har rätt att på den ort där hamnen är belägen gå i land utan resedokument och visum under den tid det fartyg på vilket han eller hon tjänstgör normalt ligger i hamn. Sjömannen skall återvända till fartyget innan det avgår till annan ort.

Den som hör till personalen på ett luftfartyg har rätt att i samband med flygresor som hör till hans eller hennes normala uppgifter anlända till och resa från Finland utan resedokument och visum, om han eller hon har ett i bilaga 9 till konventionen om internationell civil luftfart (FördrS 11/1949) avsett identitetsbevis som försetts med fotografi och som utfärdats av en luftfartsmyndighet i hans eller hennes hemland. Den som hör till personalen på ett luftfartyg skall resa ur landet med nästa reguljära flyg som hör till hans eller hennes uppgifter.

Järnvägsanställda som sköter uppgifter i anslutning till tågtransporter får resa med tåget till gränsovergångsstationen och vistas på stationen genom att förete ett identitetskort försett med fotografi så som särskilt avtalats enligt överenskommelsen om järnvägssamtrafik mellan Finland och Ryssland (FördrS 48/1997).

Sjömän, de som hör till personalen på ett luftfartyg eller tågpersonal har inte i 1–3 mom. avsedd rätt till inresa och vistelse i landet, om de har meddelats inreseförbud eller om de anses äventyra allmän ordning och säkerhet eller folkhälsan.

Villkor för beviljande av tidsbegränsat uppehållstillstånd**45 §****Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands**

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands

- 1) för tillfälligt arbete,
- 2) för tillfällig företagsverksamhet, eller
- 3) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid.

— — —

47 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

En person som befinner sig utomlands kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd

1) om han eller hon har varit finsk medborgare och inte har förlorat sitt finska medborgarskap med stöd av 33 a § i medborgarskapslagen (359/2003) eller åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

2) för arbete av fortgående karaktär, eller
3) för företagsverksamhet av fortgående karaktär.

För arbete av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För företagsverksamhet av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd. När en utlänning har beviljats uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem enligt 10 kap. och utlänningen med stöd av 161 d eller 161 e § har behållit sin uppehållsrätt på personlig grund, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd.

För att kontinuerligt uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 1 mom. 1 punkten krävs det inte att utlänningens eller hans eller hennes familjemedlemmars försörjning är tryggad.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd på grund av familjeband och det familjeband som legat till grund för beviljandet har brutits, kan hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, förutsatt att familjemedlemmarnas försörjning är tryggad. När beslutet fattas ska man dock beakta möjligheten för den person som redan lagligen är bosatt i Finland att flytta tillbaka till sitt hemland eller till något annat land för att leva i en familjegemenskap, om det kan anses att familjebanden som helhet koncentreras dit.

49 §

Beviljande av första tidsbegränsat uppehållstillstånd för utlänningar som kommit till landet utan uppehållstillstånd

Utlänningar som kommit till Finland utan uppehållstillstånd ska beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland, om förutsättningar för beviljande av ett sådant uppehållstillstånd utomlands föreligger och om

1) utlänningen har varit finsk medborgare eller om åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes far- eller morföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

2) utlänningen redan före ankomsten till Finland i minst två år har bott tillsammans med sin make som är bosatt i Finland eller fortgående i minst två år har levt i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden med någon som är bosatt i Finland,

3) det med tanke på utlänningen eller arbetsgivaren är ogrundat att vägra sådant uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för företagare som sökts i Finland,

4 punkten har upphävts genom L
10.8.2018/720.

4 a) utlänningen är innehavare av ett EU-blåkort och före ankomsten till Finland har vistats i en annan medlemsstat i minst arton månader för högkvalificerad anställning och i Finland har lämnat in en ansökan om EU-blåkort senast en månad efter inresan eller är familjemedlem till en sådan person och familjen hade bildats redan före ankomsten till Finland, eller om

5) det är uppenbart oskäligt att vägra uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd beviljas som tillfälligt eller kontinuerligt på samma grunder som när motsvarande tillstånd söks utomlands.

Bestämmelsen i 1 mom. 2 punkten tillämpas på motsvarande sätt även på registrerat partnerskap för personer av samma kön samt på parförhållanden där två personer av samma kön fortgående lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden.

50 §

Beviljande av uppehållstillstånd för familjemedlemmar till finska medborgare

Familjemedlemmar till en finsk medborgare bosatt i Finland och sådana familjemedlemmars minderåriga ogifta barn beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband på ansökan som görs i Finland eller utomlands.

Andra anhöriga till en finsk medborgare bosatt i Finland än familjemedlemmar beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, om det är oskäligt att vägra

uppehållstillstånd därför att personerna i fråga har för avsikt att i Finland fortsätta att leva i en sådan fast familjegemenskap som de tidigare levt i eller om den anhöriga är fullständigt beroende av den finska medborgare som är bosatt i Finland. Andra anhöriga skall utomlands vänta att tillståndsansökan behandlas.

[...]

För att uppehållstillstånd enligt denna paragraf skall kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

50 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en i Finland bosatt unionsmedborgare

Familjemedlemmar till en i Finland bosatt unionsmedborgare eller en därmed jämförbar person som har registrerat sin vistelse eller sådana familjemedlemmars minderåriga barn beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband, om deras uppehållsrätt inte kan registreras eller fastställas med stöd av 10 kap. Uppehållstillstånd beviljas på ansökan som görs i Finland eller utomlands.

Beviljande av uppehållstillstånd som avses i denna paragraf för familjemedlemmar till en nordisk medborgare eller sådana familjemedlemmars minderåriga barn förutsätter inte att utlänningens försörjning är tryggad.

— — —

56 §

Beviljande av permanent uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som efter att ha fått kontinuerligt uppehållstillstånd lagligen vistats i landet i fyra år utan avbrott, om villkoren för kontinuerligt uppehållstillstånd för utlänningen uppfylls och om det inte finns några i denna lag nämnda hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd. Vistelsen betraktas som oavbruten, om utlänningen har vistats i Finland under minst hälften av uppehållstillståndets giltighetstid. En oavbruten vistelse avbryts inte av frånvaro som beror på sedvanliga semesterresor eller andra resor eller arbete på en arbetsplats utomlands utsänd av en finländsk arbetsgivare. En utlänning som på grund av familjeband har fått tidsbegränsat

uppehållstillstånd kan beviljas permanent uppehållstillstånd även om anknytningspersonen inte uppfyller kraven för beviljande av permanent uppehållstillstånd.

Tidsfristen fyra år räknas från inresedagen, om utlänningen vid inresan haft uppehållstillstånd för kontinuerlig vistelse i landet. Har uppehållstillstånd sökts i Finland, räknas tidsfristen fyra år från den första dagen för det första tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljats för kontinuerlig vistelse i landet.

Om uppehållstillstånd har beviljats på grund av flyktingskap eller alternativt skydd, ska tidsfristen på fyra år räknas från inresedagen.

— — —

57 §

Hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

Permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kan vägras, om

1) utlänningen konstaterats ha gjort sig skyldig till ett brott för vilket föreskrivs fängelsestraff,

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

2) utlänningen är misstänkt för ett brott för vilket föreskrivs fängelsestraff,

3) utlänningen konstaterats ha gjort sig skyldig till två eller flera brott, eller om

4) utlänningen är misstänkt för två eller flera brott.

Det straff som dömts ut för ett brott behöver inte ha vunnit laga kraft. När hindren för beviljande av uppehållstillstånd prövas ska hänsyn tas till av vilken art och hur allvarlig den brottsliga gärningen är samt till den tid utlänningen har vistats i Finland och utlänningens band till Finland.

Om en utlänning har dömts till ovillkorligt fängelsestraff, kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det vid

tidpunkten för avgörandet av ansökan har gått mer än tre år sedan det utdömda straffet avtjänats i sin helhet. Om en utlänning har dömts till villkorligt fängelse, kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det har gått mer än två år sedan prövotiden för straffet gått ut. I övriga fall kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det vid tidpunkten för avgörandet av ansökan har gått mer än två år sedan brottet begicks.

EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas inte med stöd av vistelse på basis av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande om denna status har återkallats med stöd av 108 § 1 mom.

C.3 Frågor

1. Vem kan beviljas permanent uppehållstillstånd i dag 26.5.2020?

- a. M, som har fått uppehållstillstånd på grund av flyktingskap 1.1.2017 och som därefter har vistats cirka ett år i utreselandet.
- b. J, som har vistats och arbetat i Finland åren 2016–2019 utan uppehållstillstånd. Under den här tiden har J tillbringat 1 månad i sitt hemland under somrarna och jularna. J fick tillfälligt uppehållstillstånd i juni 2019.
- c. K, som kom till Finland utan uppehållstillstånd 1.1.2016 och därefter sökte uppehållstillstånd i Finland. K fick tillfälligt uppehållstillstånd 1.5.2016.

d. Y kom till Finland 1.1.2010 och beviljades kontinuerligt uppehållstillstånd 1.1.2014. Y har tidigare dömts till ovillkorligt fängelsestraff som Y har avtjänat i dess helhet 1.3.2017. För tillfället är Y misstänkt för lindrigt bedrägeri, för vilket föreskrivs bötesstraff.

2. En person kan av flera olika anledningar ha rätt att besöka Finland. Vem av följande personer har ändå inte en sådan rätt direkt med stöd av utlänningslagen?
- a. En tredjelandsmedborgare försöker ta sig via Finland till en annan Schengenstat. Utlänningen har inte uppehållstillstånd i Finland, men utlänningen har ett kortvarigt uppehållstillstånd som beviljats av en annan Schengenstat.
 - b. En kryssningsdeltagare som anlänt med ett kryssningsfartyg och som inte har giltiga resedokument eller visum, men som vill lämna fartyget i den första hamnen i Finland för att också besöka städer i inlandet. Kryssningsdeltagaren har för avsikt att återvända till fartyget på den sista finländska orten där kryssningsfartyget gör ett uppehåll.**
 - c. En sjöman tjänstgör på ett kryssningsfartyg som ska göra ett två dagar långt uppehåll i Finland. Sjömannen har en identitetshandling för sjömän. I Finland övernattar sjömannen på ett hotell i hamnstaden.
 - d. En busschaufför som anländer med ett passagerarfartyg från en annan Schengenstat och som har beviljats resedokument av inresestaten, reser genom Finland till en tredje Schengenstat.
3. Den amerikanska medborgaren A kommer till Finland och söker uppehållstillstånd på grund av att A har en tillfällig arbetsplats i Finland i egenskap av konsult inom programvarudesign, vilket är ett arbete som kräver speciellt hög expertis och kompetens. A anländer till Finland från Belgien där A har arbetat med samma arbetsuppgifter i ett års tid. Vilket av följande påståenden stämmer?
- a. A kan beviljas uppehållstillstånd direkt med stöd av 45 § 1 mom. 1 punkten.
 - b. A kan beviljas uppehållstillstånd direkt med stöd av 47 § 1 mom. 1 punkten.

c. A kan beviljas uppehållstillstånd med stöd av 49 § 1 mom. 4 a punkten.

d. A kan inte beviljas uppehållstillstånd med stöd av någon av de paragrafer som nämnts i de övriga alternativen.

4. B och hans 16-åriga barn A har haft kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland i sammanlagt fem år och de har vistats oavbrutet i Finland under den här tiden. B har nyligen fått en tillsvidareanställning i Finland, vilket innebär att B fortfarande uppfyller villkoren för att få kontinuerligt uppehållstillstånd. Förra året dömdes B till villkorligt fängelse för att ha misshandlat sin fru C. A har familjeband till Finland, eftersom A:s föräldrar B och C vistas permanent i Finland. Dessutom föreligger fortfarande samma grunder som tidigare för A:s del för att beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. C har en gång i tiden kommit till Finland tillsammans med resten av sin familj, dvs. samtidigt som A och B, och C har haft ett giltigt tidsbegränsat uppehållstillstånd för hela den här tiden. C har dock under en period av tre år arbetat som sjukskötare i Ukraina. Vem av personerna A–C kan beviljas permanent uppehållstillstånd?

a. Endast person A.

b. Både person A och person B.

c. Både person A och person C.

d. Alla tre personerna.

5. Den finska medborgaren C har ingått äktenskap med tredjelandsmedborgaren B efter en kort tids bekantskap. De lärde känna varandra för cirka ett år sedan när C var på en semesterresa i B:s hemland. Nu har det äkta paret planer på att börja ett gemensamt familjeliv i Finland. B har redan kommit till Finland och söker nu ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av familjeband. B har ett 5-årigt barn A, som för närvarande vistas i sitt hemland, men som söker uppehållstillstånd i Finland samtidigt som sin enda vårdnadshavare B. Vilket av följande påståenden kan inte stämma med tanke på den ovan beskrivna situationen?

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

- a. B beviljas uppehållstillstånd som gäller tills vidare, eftersom B på grund av äktenskapet är familjemedlem till en finsk medborgare bosatt i Finland.
- b. A kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, eftersom A är minderårig och ogift vid den tidpunkten då ansökan om uppehållstillstånd behandlas, och A:s vårdnadshavare är make till en person som är bosatt i Finland.
- c. B kan vägras uppehållstillstånd, eftersom det finns grundad anledning att misstänka att anknytningspersonen har för avsikt att kringgå bestämmelserna om vistelse i landet.
- d. A kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, eftersom A är minderårig och ogift vid den tidpunkten då ansökan om uppehållstillstånd behandlas, och A är barn till en finsk medborgare.**

Del C.4

Besvara frågorna endast utifrån de fakta som presenterats i uppgiften och det utdelade materialet som innehåller bestämmelser i 4 kap. i utlänningslagen. Bara ett svarsalternativ är rätt.

Läsanvisning: Materialet består av utdrag ur 4 kap. i utlänningslagen. Kapitlet är indelat i paragrafer (§) som är numrerade, t.ex. 33 §. Paragraferna är rubricerade, t.ex. i 33 § är rubriken "Olika slag av uppehållstillstånd". Paragraftexten består av ett eller flera stycken som kallas moment (mom.). Momenten kan i sin tur vara uppdelade i numrerade punkter (1 punkten, 2 punkten osv.). Hänvisningar kan se ut på följande sätt:

45 § = allmän hänvisning till hela paragrafen

45 § 2 mom. = hänvisning till andra momentet i fyrtiofemte paragrafen

45 § 1 mom. 2 punkten = hänvisning till andra punkten i första momentet i fyrtiofemte paragrafen

Exempel:**45 §** (= paragraf)**Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands**
(= rubrik)

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands (= 1 mom.)

1) för tillfälligt arbete, (= 1 punkten)

2) för tillfällig företagsverksamhet, eller (= 2 punkten)

3) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd. (= 3 punkten)

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap. (= 2 mom.)

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid. (= 3 mom.)

C.4 Material**Utlänningslag 30.4.2004/301****4 kap Vistelse****Allmänna bestämmelser****33 §****Olika slag av uppehållstillstånd**

Ett uppehållstillstånd är antingen tidsbegränsat eller permanent.

Tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för vistelse av tillfällig karaktär (*tillfälligt uppehållstillstånd*) eller för vistelse av kontinuerlig karaktär (*kontinuerligt uppehållstillstånd*). Tillståndsmyndigheten

avgör syftet med vistelsen i landet med hänsyn till de uppgifter som utlänningen lämnat om syftet med inresan.

Ett permanent uppehållstillstånd gäller tills vidare. Med permanent uppehållstillstånd jämföras i fråga om giltighetstiden även EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

35 §

Krav på resedokumentets giltighet

En förutsättning för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas är att utlänningen har ett giltigt resedokument.

Uppehållstillstånd får dock beviljas trots att giltigt resedokument saknas, om uppehållstillståndet beviljas med stöd av 51, 52, 52 a, 52 d, 52 e, 87, 88, 89 eller 110 §.

36 §

Allmänna villkor för beviljande av uppehållstillstånd

Uppehållstillstånd kan vägras, om en utlänning anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser, eller om personens inresa eller genomresa bör förhindras enligt en för Finland bindande

folkrättslig förpliktelse eller ett av rådet med stöd av fördraget om Europeiska unionen antaget beslut. Äventyrande av folkhälsan hindrar ändå inte att fortsatt tillstånd beviljas, om villkoren för beviljande av tillstånd i övrigt uppfylls. Äventyrande av internationella förbindelser hindrar dock inte att en utlänning beviljas uppehållstillstånd på grund av familjeband eller att en utlänning som i någon av unionens medlemsstater har beviljats EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att utlänningen har för avsikt att kringgå bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

Uppehållstillstånd som söks på grundval av familjeband kan vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att anknytningspersonen har fått sitt uppehållstillstånd genom att lämna oriktiga uppgifter om sin identitet eller sina familjeband och därigenom har kringgått bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

37 §

Familjemedlem

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Vid tillämpningen av denna lag anses som familjemedlem maken till en i Finland bosatt person samt ett ogift barn under 18 år vars vårdnadshavare den i Finland bosatta personen eller dennes make är. Om den person som är bosatt i Finland är ett minderårigt barn, är barnets vårdnadshavare en familjemedlem. Som familjemedlem anses också en person av samma kön, om partnerskapet har registrerats nationellt.

Med makar jämställs personer, oavsett kön, som fortlöpande lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden. En förutsättning är att de har bott tillsammans minst två år.

Boendetid förutsätts inte, om personerna i fråga gemensamt har vårdnaden om ett barn eller om det finns andra vägande skäl.

Med ett sådant barn som avses i definitionen i 1 mom. jämställs ett ogift barn under 18 år som barnets vårdnadshavare de facto har vårdnaden om och som är i behov av faktisk omvårdnad den dag då ansökan om uppehållstillstånd avgörs, men angående vars vårdnadsförhållande det inte kan fås någon officiell utredning (*fosterbarn*). För att barnet ska kunna jämföras med ett sådant barn som avses i 1 mom. krävs

det dessutom tillförlitlig utredning om att barnets tidigare vårdnadshavare bevisligen är döda eller försvunna och om att det föreligger ett faktiskt vårdnadsförhållande mellan barnet och anknytningspersonen eller dennes make innan anknytningspersonen anlände till Finland. I det fall att anknytningspersonen är ett fosterbarn som befinner sig i Finland krävs det tillförlitlig utredning om att det funnits ett faktiskt vårdnadsförhållande innan anknytningspersonen anlände till Finland.

38 §

Villkor som gäller minderårigt barn

För att ett minderårigt ogift barn ska beviljas uppehållstillstånd på grundval av familjeband förutsätts det att barnet är minderårigt den dag då ansökan om uppehållstillstånd för barnet avgörs. För att en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson ska beviljas uppehållstillstånd förutsätts det att anknytningspersonen är minderårig den dag då ansökan om uppehållstillstånd för familjemedlemmen avgörs. För att uppehållstillstånd ska beviljas förutsätts det dessutom att anknytningspersonen har uppehållstillstånd redan den dag då ärendet inleds.

Uppehållstillstånd kan emellertid inte vägras med stöd av 1 mom., om behandlingen av ansökan har fördröjts i betydande grad av en orsak som inte beror på sökanden eller anknytningspersonen och denne har bidragit till att saken blivit utredd.

Trots vad som i 1 mom. föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av uppehållstillstånd för en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson, förutsätter beviljandet av uppehållstillstånd för en familjemedlem till en minderårig anknytningsperson som anlänt utan vårdnadshavare och beviljats internationellt skydd att anknytningspersonen varit minderårig den dag då hans eller hennes ansökan om internationellt skydd lämnades in. Beviljandet av uppehållstillstånd förutsätter dessutom att ansökan om uppehållstillstånd på grundval av familjeband lämnas in inom tre månader från det att anknytningspersonen delgavs beslutet om beviljande av internationellt skydd. Av exceptionellt vägande skäl är det i enskilda fall möjligt att avvika från tidsfristen.

39 §

Försörjningsförutsättning vid beviljande av uppehållstillstånd

För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts det att utlänningens försörjning är tryggad, om inte något annat föreskrivs i denna lag. I ett enskilt fall kan avvikelse göras från försörjningsförutsättningen, om det finns exceptionellt vägande skäl eller om ett barns bästa kräver det.

Försörjningsförutsättningen tillämpas inte när uppehållstillstånd beviljas med stöd av 6 kap., om inte något annat följer av 114 § 4 mom. eller 115 § 2 mom.

Utlänningens försörjning anses vara tryggad vid beviljande av första uppehållstillstånd om hans eller hennes vistelse i landet bekostas med inkomster från förvärvsarbete, verksamhet som företagare, pensioner, tillgångar eller andra källor som anses sedvanliga så att han eller hon inte kan antas bli beroende av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) eller av någon annan därmed jämförbar ekonomisk förmån som tryggar hans eller hennes försörjning. Som sådan förmån anses inte socialskyddsförmåner som ersätter kostnader.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

När fortsatt tillstånd beviljas skall utlänningens försörjning vara tryggad på det sätt som bestäms i 2 mom. dock så att beviljande av tillstånd inte förhindras av att utlänningen tillfälligt tyr sig till utkomststöd eller någon annan därmed jämförbar förmån för att trygga sin försörjning.

Sökanden skall för myndigheten förete en utredning om hur hans eller hennes försörjning tryggas i Finland.

Villkor för beviljande av tidsbegränsat uppehållstillstånd

45 §

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands

- 1) för tillfälligt arbete,
- 2) för tillfällig företagsverksamhet, eller
- 3) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd.

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas

uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid.

47 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

En person som befinner sig utomlands kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd

- 1) om han eller hon har varit finsk medborgare och inte har förlorat sitt finska medborgarskap med stöd av 33 a § i medborgarskapslagen (359/2003) eller åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,
- 2) för arbete av fortgående karaktär, eller
- 3) för företagsverksamhet av fortgående karaktär.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

För arbete av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För företagsverksamhet av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd. När en utlänning har beviljats uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem enligt 10 kap. och utlänningen med stöd av 161 d eller 161 e § har behållit sin uppehållsrätt på personlig grund, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd.

För att kontinuerligt uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 1 mom. 1 punkten krävs det inte att utlänningens eller hans eller hennes familjemedlemmars försörjning är tryggad.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd på grund av familjeband och det familjeband som

legat till grund för beviljandet har brutits, kan hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, förutsatt att familjemedlemmarnas försörjning är tryggad. När beslutet fattas ska man dock beakta möjligheten för den person som redan lagligen är bosatt i Finland att flytta tillbaka till sitt hemland eller till något annat land för att leva i en familjegemenskap, om det kan anses att familjebanden som helhet koncentreras dit.

— — —

49 §

Beviljande av första tidsbegränsat uppehållstillstånd för utlänningar som kommit till landet utan uppehållstillstånd

Utlänningar som kommit till Finland utan uppehållstillstånd ska beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland, om förutsättningar för beviljande av ett sådant uppehållstillstånd utomlands föreligger och om

1) utlänningen har varit finsk medborgare eller om åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes far- eller morföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

2) utlänningen redan före ankomsten till Finland i minst två år har bott tillsammans med sin make som är bosatt i Finland eller fortgående i minst två år har levt i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden med någon som är bosatt i Finland,

3) det med tanke på utlänningen eller arbetsgivaren är ogrundat att vägra sådant uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för företagare som sökts i Finland,

4 punkten har upphävts genom L 10.8.2018/720.

4 a) utlänningen är innehavare av ett EU-blåkort och före ankomsten till Finland har vistats i en annan medlemsstat i minst arton månader för högkvalificerad anställning och i Finland har lämnat in en ansökan om EU-blåkort senast en månad efter inresan eller är familjemedlem till en sådan person och familjen hade bildats redan före ankomsten till Finland, eller om

5) det är uppenbart oskäligt att vägra uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd beviljas som tillfälligt eller kontinuerligt på samma grunder som när motsvarande tillstånd söks utomlands.

Bestämmelsen i 1 mom. 2 punkten tillämpas på motsvarande sätt även på registrerat partnerskap för personer av samma kön samt på parförhållanden där två personer av samma kön fortgående lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden.

— — —

50 §

Beviljande av uppehållstillstånd för familjemedlemmar till finska medborgare

Familjemedlemmar till en finsk medborgare bosatt i Finland och sådana familjemedlemmars minderåriga ogifta barn beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband på ansökan som görs i Finland eller utomlands.

Andra anhöriga till en finsk medborgare bosatt i Finland än familjemedlemmar beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, om det är oskäligt att vägra uppehållstillstånd därför att personerna i fråga har för avsikt att i Finland fortsätta att leva i en sådan fast familjegemenskap som de tidigare levt i eller om den anhöriga är fullständigt beroende av den finska medborgare som är bosatt i

Finland. Andra anhöriga skall utomlands vänta att tillståndsansökan behandlas.

[...]

För att uppehållstillstånd enligt denna paragraf skall kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

50 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en i Finland bosatt unionsmedborgare

Familjemedlemmar till en i Finland bosatt unionsmedborgare eller en därmed jämförbar person som har registrerat sin vistelse eller sådana familjemedlemmars minderåriga barn beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband, om deras uppehållsrätt inte kan registreras eller fastställas med stöd av 10 kap. Uppehållstillstånd beviljas på ansökan som görs i Finland eller utomlands.

Beviljande av uppehållstillstånd som avses i denna paragraf för familjemedlemmar till en nordisk medborgare eller sådana familjemedlemmars minderåriga barn förutsätter inte att utlänningens försörjning är tryggad.

— — —

52 §

Beviljande av uppehållstillstånd av individuella mänskliga orsaker

En utlänning som befinner sig i Finland beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, om det med hänsyn till utlänningens hälsotillstånd, de band som knutits till Finland eller av någon annan individuell, mänsklig orsak är uppenbart oskäligt att vägra uppehållstillstånd, särskilt med beaktande av de förhållanden i vilka han eller hon skulle hamna i sitt hemland eller hans eller hennes sårbara ställning.

För att uppehållstillstånd skall kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

En familjemedlem till en utlänning som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 1 mom. beviljas uppehållstillstånd med stöd av 47 § 3 mom.

Om ett minderårigt barn som kommit ensamt till Finland beviljas uppehållstillstånd med stöd av 1 mom., beviljas barnets minderåriga syskon som befinner sig utomlands kontinuerligt uppehållstillstånd. Ett villkor för att uppehållstillstånd skall beviljas är att syskonen har bott tillsammans och att

barnens föräldrar inte är i livet eller att deras vistelseort är okänd. Beviljande av uppehållstillstånd förutsätter ytterligare att detta är till barnets bästa. För att uppehållstillstånd skall kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

52 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för offer för människohandel

Ett offer för människohandel som befinner sig i Finland beviljas tillfälligt uppehållstillstånd om

- 1) det på grund av förundersökning eller domstolsbehandling i anslutning till människohandel är motiverat att offret för människohandel vistas i Finland,
- 2) offret för människohandeln är berett att samarbeta med myndigheterna för att de som misstänks för människohandel skall kunna gripas, och
- 3) offret för människohandeln inte längre har förbindelser med de personer som är misstänkta för människohandel.

Om ett offer för människohandel befinner sig i en särskilt utsatt ställning, kan uppehållstillståndet beviljas som kontinuerligt och oberoende av om

förutsättningarna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten uppfylls eller inte.

För att uppehållstillstånd skall kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

Om ett offer för människohandel beviljas tillfälligt uppehållstillstånd, beviljas inte hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands uppehållstillstånd på grund av familjeband. Om ett offer för människohandel beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, beviljas familjemedlemmar uppehållstillstånd med stöd av 47 § 3 mom.

— — —

52 d §

Beviljande av uppehållstillstånd för tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet

En tredjelandsmedborgare som befinner sig i Finland och som har arbetat olagligt här beviljas tillfälligt uppehållstillstånd, om han eller hon under tiden för arbetet vistades olagligt i landet, och

- 1) han eller hon när arbetet utfördes var minderårig eller utsattes för särskilt exploaterande arbetsförhållanden,

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

2) det på grund av förundersökning eller domstolsbehandling är motiverat att han eller hon vistas i Finland,

3) han eller hon är beredd att samarbeta med myndigheterna för att de arbetsgivare som är misstänkta ska kunna gripas, och

4) han eller hon inte längre har förbindelser med de personer som eventuellt är misstänkta för brott.

För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts inte att utlänningens försörjning är tryggad.

I 1 mom. avsedda personers familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas inte uppehållstillstånd på grund av familjeband.

På betänketid för personer som avses i 1 mom. tillämpas 52 b § och på beslut om betänketid tillämpas 52 c §.

52 e §

Beviljande av uppehållstillstånd för en utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram

En utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram enligt lagen om vittnesskyddsprogram (88/2015) beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd.

Utlänningens försörjning behöver inte vara tryggad för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas. Uppehållstillstånd kan endast vägras av tvingande skäl med anknytning till allmän säkerhet.

Om den som omfattas av ett vittnesskyddsprogram är en unionsmedborgare eller en därmed jämförbar person, ska bestämmelserna i 10 kap. tillämpas.

53 §

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd

Om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf, beviljas det första tidsbegränsade uppehållstillståndet för ett år, dock högst för den tid sökandens resedokument gäller, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för detta tillstånd dock inte vara längre än giltighetstiden för det uppehållstillstånd för en familjemedlem som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

Uppehållstillstånd kan beviljas för kortare eller längre tid än ett år, om det beviljas för en sådan rättshandling eller en sådan arbetsuppgift som utförs inom en

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

bestämd känd tid. Tidsbegränsat uppehållstillstånd får dock inte beviljas för mer än två år.

En utlänning som har varit finsk medborgare eller av vars föräldrar åtminstone den ena eller av vars mor- eller farföräldrar en är eller har varit infödd finsk medborgare beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Den som hör till personalen vid en främmande stats diplomatiska beskickning eller konsulat och hans eller hennes familjemedlemmar kan beviljas uppehållstillstånd för hela den tjänstgöringsperiod som uppgetts.

Ett offer för människohandel och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet beviljas uppehållstillstånd för minst sex månader och högst ett år.

Uppehållstillstånd som grundar sig på flyktingskap eller alternativt skydd beviljas för fyra år.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så, beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till

innehavare av EU-blåkort beviljas uppehållstillstånd för motsvarande tid.

En utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram enligt lagen om vittnesskyddsprogram och en utlänning som tas till Finland i enlighet med ett beslut som statsrådet fattat med stöd av 93 § i denna lag beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om han eller hon enligt vad som beslutas ska bli beviljad kontinuerligt uppehållstillstånd med stöd av 113 § 1 mom.

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndet får beviljas för två år, om det beviljas med stöd av 47 h § eller 77 § 1 mom. 1 punkten.

Uppehållstillstånd kan också beviljas för två år, om det beviljas en familjemedlem till en utlänning som avses i de paragraferna.

Villkor för beviljande av fortsatt tillstånd och permanent uppehållstillstånd

54 §

Beviljande av fortsatt tillstånd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas, om villkoren för det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet fortfarande uppfylls.

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Om en utlänning har fått uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd, beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd, om det inte på basis av de omständigheter som framkommit förefaller uppenbart att de villkor på grundval av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades inte längre uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för arbete eller företagsverksamhet beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om villkoren för beviljande av tillstånd fortfarande uppfylls.

4 mom. har upphävts genom L
10.8.2018/720. (10.8.2018/720)

En utlänning som med stöd av 51 § beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av hinder för avlägsnande ur landet, ett offer för människohandel som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet och som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om de omständigheter med stöd av vilka det föregående

tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades fortfarande föreligger.

Giltighetstiden för ett tillfälligt uppehållstillstånd som beviljats en sådan tredjelandsmedborgare som avses i 52 d § förlängs till dess att personen har betalats de lönefordringar som han eller hon har rätt till och som har kunnat drivas in.

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas på nya grunder, om utlänningen kunde beviljas första uppehållstillstånd på dessa nya grunder. En utlänning som beviljats tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband kan beviljas uppehållstillstånd efter det att familjebandet brutits, om han eller hon har fast anknytning till Finland eller om hans eller hennes personliga situation är särskilt svår på grund av våld eller utnyttjande som maken riktar mot honom eller henne eller hans eller hennes barn eller som maken godkänt medan familjebandet bestod och en vägran att bevilja tillstånd skulle vara oskälig med beaktande av omständigheterna.

— — —

55 §

Det fortsatta tillståndets längd

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för högst fyra år.

I de fall som avses i 54 § 3 och 5 mom. tillämpas, när grunden för vistelsen ändras från tillfällig till kontinuerlig, på uppehållstillståndets längd vad som i 53 § bestäms om det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för det tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljas dock inte vara längre än giltighetstiden för det tidsbegränsade uppehållstillstånd för anknytningspersonen som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så, beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till innehavare av EU-blåkort beviljas uppehållstillstånd för motsvarande tid.

56 §

Beviljande av permanent uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som efter att ha fått

kontinuerligt uppehållstillstånd lagligen vistats i landet i fyra år utan avbrott, om villkoren för kontinuerligt uppehållstillstånd för utlänningen uppfylls och om det inte finns några i denna lag nämnda hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd. Vistelsen betraktas som oavbruten, om utlänningen har vistats i Finland under minst hälften av uppehållstillståndets giltighetstid. En oavbruten vistelse avbryts inte av frånvaro som beror på sedvanliga semesterresor eller andra resor eller arbete på en arbetsplats utomlands utsänd av en finländsk arbetsgivare.

En utlänning som på grund av familjeband har fått tidsbegränsat uppehållstillstånd kan beviljas permanent uppehållstillstånd även om anknytningspersonen inte uppfyller kraven för beviljande av permanent uppehållstillstånd.

Tidsfristen fyra år räknas från inresedagen, om utlänningen vid inresan haft uppehållstillstånd för kontinuerlig vistelse i landet. Har uppehållstillstånd sökts i Finland, räknas tidsfristen fyra år från den första dagen för det första tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljats för kontinuerlig vistelse i landet.

Om uppehållstillstånd har beviljats på grund av flyktingskap eller alternativt skydd, ska tidsfristen på fyra år räknas från inresedagen.

— — —

57 §

Hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

Permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kan vägras, om

- 1) utlänningen konstaterats ha gjort sig skyldig till ett brott för vilket föreskrivs fängelsestraff,
- 2) utlänningen är misstänkt för ett brott för vilket föreskrivs fängelsestraff,
- 3) utlänningen konstaterats ha gjort sig skyldig till två eller flera brott, eller om
- 4) utlänningen är misstänkt för två eller flera brott.

Det straff som dömts ut för ett brott behöver inte ha vunnit laga kraft. När hindren för beviljande av uppehållstillstånd prövas ska hänsyn tas till av vilken art och hur allvarlig den brottsliga gärningen är samt till den tid

utlänningen har vistats i Finland och utlänningens band till Finland.

Om en utlänning har dömts till ovillkorligt fängelsestraff, kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det vid tidpunkten för avgörandet av ansökan har gått mer än tre år sedan det utdömda straffet avtjänats i sin helhet. Om en utlänning har dömts till villkorligt fängelse, kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det har gått mer än två år sedan prövotiden för straffet gått ut. I övriga fall kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det vid tidpunkten för avgörandet av ansökan har gått mer än två år sedan brottet begicks.

EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas inte med stöd av vistelse på basis av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande om denna status har återkallats med stöd av 108 § 1 mom.

När uppehållstillstånd får återkallas och upphör att gälla

58 §

Återkallande av uppehållstillstånd

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd återkallas när utlänningen varaktigt har flyttat bort från

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

Finland eller när utlänningen i permanent syfte har vistats utanför landet i två år utan avbrott.

Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta återkallas när utlänningen har vistats utanför Europeiska unionens territorium i två år utan avbrott eller när utlänningen har vistats utanför Finland i sex år utan avbrott.

I de fall som avses i 1 eller 2 mom. kan utlänningen innan ovannämnda tidsfrister har gått ut lämna in en ansökan om att uppehållstillståndet inte återkallas. Om ansökan bifalls, ska av beslutet framgå den tid inom vilken uppehållstillståndet inte återkallas. Ansökan kan bifallas, om vistelsen utanför Finland eller gemenskapen har haft särskilda eller exceptionella orsaker.

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd eller ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kan återkallas, om vid ansökan om uppehållstillstånd medvetet har lämnats oriktiga upplysningar om sökandens identitet eller andra oriktiga upplysningar

som har påverkat beslutet, eller om något som hade kunnat hindra beviljandet av uppehållstillstånd har hemlighållits. Ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta får återkallas också, om tillståndet grundar sig på vistelse på basis av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande och denna status har återkallats med stöd av 108 § 1 mom.

Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får återkallas, om de villkor på grundval av vilka uppehållstillståndet beviljades inte längre uppfylls.

Ett tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd eller ett EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta får återkallas, om en Schengenstat begär att Finland återkallar ett uppehållstillstånd som Finland beviljat en utlänning och begäran anförs med motiveringen att utlänningen har meddelats inreseförbud i en annan Schengenstat och det har bestämts att han eller hon ska avlägsnas från Schengenområdet på liknande grunder som nämns i 149 § 1 mom. 2 och 3 punkten.

C.4 Frågor

1. Sökande A har anlänt till Finland för 2,5 år sedan. A har under hela den tiden arbetat som restaurangkok. Nu har restaurangen blivit påkommen av myndigheterna för att ha haft illegala arbetstagare, varav en del och däribland A, vistas i Finland utan giltigt uppehållstillstånd och arbetstillstånd. A kom ursprungligen till Finland med ett 3 månaders turistvisum som har upphört att gälla för över 2 år sedan. Bland lokalbefolkningen går det dessutom rykten om att restaurangföretagaren har gjort sig skyldig till människohandel, eftersom exempelvis A inte har fått lön i enlighet med kollektivavtalet, A har fortlöpande haft alltför långa arbetsdagar och A har inte varit medveten om innehållet i Finlands arbetslagstiftning eller i övrigt kunnat bevaka sina rättigheter. Polisen har dock inte fört saken vidare och A, som för tillfället är arbetslös, är inte intresserad av att utreda saken. Däremot vill A fortsätta sitt liv i Finland och antingen söka en ny arbetsplats eller bli återanställd hos sin före detta arbetsgivare och komma överens om bättre villkor tillsammans med sin före detta arbetsgivare. Vilket av följande påståenden kan stämma med tanke på den ovan beskrivna situationen?
 - a. **Sökandens försörjning är inte tryggad, följaktligen beviljas inte sökanden uppehållstillstånd på någon som helst grund.**
 - b. Samma förutsättningar som det tidigare tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades på grund av föreligger fortfarande och A kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd.
 - c. A:s arbete är förknippat med arbetsförhållanden som tyder på en särskild typ av utnyttjande och A:s närvaro är motiverad på grund av förundersökningen i anslutning till människohandeln, alltså kan A beviljas tillfälligt uppehållstillstånd.
 - d. Sökanden beviljas uppehållstillstånd för två år, eftersom A:s vistelse är motiverad för att utreda människohandeln och A inte har några band till sin före detta arbetsgivare.
2. Utlänningen A har kommit överens om att utföra tillfälligt arbete i sin fars företag i Finland, men trots detta kommer A till Finland utan uppehållstillstånd. A:s farfar är

Huvudansökan, utbildningsprogrammet för rättsnotarie
Urvalsprov, första skedet 26.5.2020

infödd finsk medborgare och A beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd direkt för fyra år. Strax därpå får A ett erbjudande om att åka och arbeta i USA i två år. A bestämmer sig för att flytta till USA, men A:s familj – make och två minderåriga barn, som tills vidare befinner sig i det ursprungliga hemlandet – har för avsikt att bosätta sig i Finland för att vänta på att A återvänder. A har nämligen för avsikt att återvända till Finland efter den tvååriga vistelsen i USA. Vilket av följande påståenden om situationen är felaktigt?

- a. Tillståndsmyndigheten har kunnat bevilja A kontinuerligt uppehållstillstånd för fyra år, fastän A har kommit överens om endast tillfälligt arbete.
 - b. A:s familj kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland på grund av familjeband ifall A ännu inte har åkt till USA.
 - c. **A förlorar sitt uppehållstillstånd i Finland när A flyttar till USA för två år.**
 - d. A:s familj kan beviljas uppehållstillstånd i Finland på grund av familjeband först när A har flyttat tillbaka till Finland.
3. Vem av följande skulle kunna beviljas uppehållstillstånd?
- a. Både A och A:s 8-åriga barn som är bosatt utomlands kan med stöd av 52 a § beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av att A är offer för människohandel. A har uppgett att hen är beredd att samarbeta med myndigheterna, men A bor fortfarande tillsammans i samma bostad med personen som misstänks för människohandel.
 - b. B har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband efter att B har ingått äktenskap med C. B och C har nu separerat. B bor fortfarande lovligt i Finland och har dessutom gift sig med D som är bosatt utomlands. B och D söker uppehållstillstånd för D. B är för tillfället arbetslös och D:s försörjning är inte tryggad.
 - c. **X är finsk medborgare och bor igen i Finland efter att flyttat tillbaka från Australien. När X befann sig i Australien levde X i 25 månaders tid i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden med Y som**

är en person av samma kön som X. Y har kommit till Finland utan uppehållstillstånd och söker nu uppehållstillstånd i Finland. Y:s försörjning är inte tryggad.

- d. H är tredjelandsmedborgare och har arbetat och vistats olagligt i Finland. H har tidigare fått tillfälligt uppehållstillstånd efter att ha uppfyllt villkoren som nämns i 52 d § i utlänningslagen. Sammanlagt har H vistats i Finland i 16 månader. När det tillfälliga uppehållstillståndet upphör att gälla har H nu beslutat att söka fortsatt tillstånd.
4. I vilken av följande situationer föreligger förutsättningar för ett första kontinuerligt uppehållstillstånd direkt?
- a. Den minderåriga sökandens minderåriga syskon har tidigare fått uppehållstillstånd i Finland med stöd av 52 § 1 mom. Sökandens far motsätter sig dock sökandens ansökan om uppehållstillstånd.
- b. Sökanden har tidigare haft ett samboförhållande med en finsk medborgare och fått ett barn med sambon. Efter att samboförhållandet upphört har den finska ex-sambon flyttat till Finland tillsammans med barnet som de har gemensam vårdnad om. Barnet har inte haft finskt medborgarskap, således har barnet beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband.**
- c. Sökanden har kommit till Finland utan uppehållstillstånd tillsammans med sin son som sökanden är helt beroende av. Sonen har på grund av familjeband rätt till kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland, eftersom sonen är gift med en finsk medborgare bosatt i Finland.
- d. Sökanden är make till en belgisk medborgare som är bosatt och har registrerat sin vistelse i Finland. På sökanden tillämpas undantagsvis bestämmelserna om uppehållstillstånd i 4 kap. i stället för 10 kap. i utlänningslagen. Sökanden uppger i utredningen om sin försörjning att hen har för avsikt att tillfälligt ty sig till utkomststöd innan hen söker arbete som motsvarar hens utbildning.

5. Vilket av följande påståenden stämmer inte?

- a. Utlänningen X har varit vittne i ett allvarligt narkotikabrottmål och har kommit till Finland för att omfattas av ett vittnesskyddsprogram. X har själv för några år sedan gjort sig skyldig till brott för vilket det föreskrivna straffet är böter eller villkorligt fängelse enligt den allmänna straffskalan i Finland, men X har sedan dess lämnat livet som kriminell bakom sig. X kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd.
- b. En utlänning som vistas i Finland kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av hens svaga hälsotillstånd, fastän utlänningen inte har ett resedokument.
- c. En familjemedlem till en tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet kan inte beviljas uppehållstillstånd på grund av familjeband, fastän personen själv är minderårig eller vistelsen är motiverad på grund av en förundersökning eller rättegång.
- d. **En 15-åring som vistas utomlands kan beviljas permanent uppehållstillstånd, fastän hens 3-åriga syskon som är anknytningsperson har fått kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland av individuella mänskliga orsaker i egenskap av minderårigt barn som kommit ensamt till Finland.**

Del D

Del D1

Besvara frågorna på basis av boken *Offentlig makt och rättsstaten* av Olli Mäenpää.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per fråga.

1. Vad av följande ingår inte i idén om den demokratiska rättsstaten?
 - a. Utövningen av offentlig makt har en behörighetsgrund i en lag som riksdagen har godkänt.
 - b. Vid skötseln av en förvaltningsuppgift iakttar man noggrant den tillämpliga lagstiftningen.
 - c. Riksdagen företräder folket.
 - d. Den bindande verkan av prejudikat från de högsta domstolarna i förhållande till de lägre domstolarna.**
2. I vilken av följande situationer utövas inte offentlig makt?
 - a. När en förvaltningsmyndighet fattar ett förvaltningsbeslut.
 - b. När en förening behandlar ett disciplinärende som gäller en föreningsmedlem.**
 - c. När en kommunal myndighet beviljar service.
 - d. När polisen övervakar trafiken på gatorna.
3. Vad av följande definierar en myndighet?
 - a. Ställningen som en juridisk person.
 - b. Den faktiska verksamheten.
 - c. Uppgifterna och behörigheten som anges i lag.**
 - d. Ledningen för myndigheten.

4. Vad av följande hör inte ihop med utövning av offentlig makt?
 - a. Lagtolkning.
 - b. En förvaltningsmyndighets rätt att inte tillämpa en lag som strider mot grundlagen.**
 - c. En lagtillämpande tjänstemans rätt att inte tillämpa en författning på lägre nivå än lag om författningen strider mot grundlagen eller någon annan lag.
 - d. EU-rättens företrädare i förhållande till den nationella lagstiftningen.

5. Vad av följande hör inte ihop med rättsprinciperna inom förvaltningen?
 - a. Lämplighetsprincipen vid val av personer till tjänsteförhållanden.**
 - b. Användning av befogenheterna för det avsedda syftet med dem.
 - c. Bemötande av personer på samma sätt i likadana ärenden.
 - d. Skydd av personers berättigade förväntningar.

Del D2

Besvara frågorna på basis av boken *Offentlig makt och rättsstaten* av Olli Mäenpää.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per fråga.

1. Vilket av följande påståenden om det förvaltningsrättsliga rättsförhållandet stämmer inte?
 - a. En myndighet kan inte avtala om hur den utövar sin offentliga makt.
 - b. Det finns detaljerade procedurkrav för den förvaltningsrättsliga verksamheten.
 - c. Ett förvaltningsrättsförhållande kan i vissa situationer bildas mellan enskilda personer.**
 - d. De förvaltningsrättsliga rättsförhållandena är relativt bestående och det krävs ofta ett nytt beslut för att avsluta dem.

2. Vilket av de nedan uppräknade rättsmedlen leder inte nödvändigtvis till att det felaktiga beslutet ändras?
 - a. Rättelse.
 - b. Omprövning.
 - c. Klagan.**
 - d. Besvär.

3. Vem av de nedan uppräknade aktörerna får inte anföra besvär över ett beslut?
 - a. En annan sökande som har ansökt om samma knappa förmån.**
 - b. En sökande som har fått ett negativt beslut.
 - c. Den myndighet vars beslut förvaltningsdomstolen har upphävt.
 - d. Vilken kommunmedlem som helst i ett planlägningsärende.

4. Vilket av följande beslut är inte överklagbart?
 - a. Ett beslut om ett rådgivande utlåtande.**
 - b. Ett beslut om förvaltningstillstånd.
 - c. Ett beslut om att lämna en förmånsansökan utan prövning.
 - d. Ett beslut om betalningsskyldighet.

5. Vilken av följande åtgärder omfattas inte av administrativt tjänsteansvar?
 - a. Hävning av ett tjänsteförhållande.
 - b. Skadeståndsansvar för felaktigt förfarande.**
 - c. Uppsägning av ett tjänsteförhållande.
 - d. Varning.

Del D3

Besvara frågorna på basis av boken *Offentlig makt och rättsstaten* av Olli Mäenpää.

Till följande frågor finns det sex svarsalternativ (a–f). Vissa alternativ kan vara kombinationer av de andra alternativen. Det rätta svarsalternativet är då det svarsalternativ som innehåller alla rätta alternativ. Ett sådant svarsalternativ som i och för sig stämmer men som inte innehåller alla rätta alternativ, betraktas som fel svar.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per fråga.

1. Vad behöver inte ingå i besvären över ett förvaltningsbeslut?
 - a. En skriftlig besvärsskrift.
 - b. Det överklagade beslutet.
 - c. Underskrift.**
 - d. Utredning om när ändringssökanden har tagit del av beslutet.
 - e. Ändringssökandens namn och kontaktuppgifter.
 - f. Ändringsyrkande.
2. Vilket av följande fel i ett beslut eller beslutsfattandet kan rättas endast på basis av tjänsteansvar?
 - a. Procedurfel.
 - b. Innehållsmässigt fel.
 - c. Myndighetens passivitet eller underlåtelse.
 - d. Felaktig norm.
 - e. Tjänstefel vid tillhandahållande av offentlig service.
 - f. Myndighetens passivitet eller underlåtelse samt tjänstefel vid tillhandahållande av offentlig service.**
3. Vilken eller vilka jävsgrunder föreligger, om en tjänsteman beslutar att ett företag beviljas stöd och delägarna i företaget är tjänstemannen själv och personen som tjänstemannen är intressebevakare för?
 - a. Intressejäv samt bistånds- och representationsjäv.**
 - b. Samfundsjäv.

- c. Intressejäv.
 - d. Partsjäv.
 - e. Bistånds- och representationsjäv.
 - f. Anställningsrelaterat jäv eller uppdragsjäv.
4. Vilken eller vilka av följande metoder är utredningsmetoder?
- a. Offentlig kungörelse.
 - b. Att ge möjligheter till inflytande.
 - c. Allmänt tillkännagivande.
 - d. Inspektion.
 - e. Att ge möjligheter till inflytande och inspektion.**
 - f. Informationssökning angående bakgrundsfakta om en part som inte medverkat i ärendet.
5. Vilken eller vilka är hörandets viktigaste funktioner i myndighetsverksamhet med tanke på en part?
- a. Jämlikhet.
 - b. Resultatgivande verksamhet.
 - c. God förvaltning.
 - d. Jämlikhet och utredning.**
 - e. Utredning.
 - f. Offentlighetsprincipen.

Del D4

Besvara frågorna på basis av boken *Offentlig makt och rättsstaten* av Olli Mäenpää.

Till följande frågor finns det sex svarsalternativ (a–f). Vissa alternativ kan vara kombinationer av de andra alternativen. Det rätta svarsalternativet är då det svarsalternativ som innehåller alla rätta alternativ. Ett sådant svarsalternativ som i

och för sig stämmer men som inte innehåller alla rätta alternativ, betraktas som fel svar.

Det finns bara ett rätt svarsalternativ per fråga.

1. Vad hör till offentlighetsprincipens centrala funktioner?
 - a. Att skydda privatliv och affärshemligheter.
 - b. Att i förväg förhindra lagstridig offentlig maktutövning.
 - c. Att skapa förutsättningar för yttrandefriheten.
 - d. Att i förväg förhindra lagstridig offentlig maktutövning och att utöva tillsyn över tjänstemännens användning av offentliga medel.**
 - e. Att utöva tillsyn över tjänstemännens användning av offentliga medel.
 - f. Att skydda privatliv och affärshemligheter samt att skapa förutsättningar för yttrandefriheten.

2. Vad hör inte ihop med handlingsoffentligheten?
 - a. God informationshantering.
 - b. Informationsgivning.
 - c. Utlämnande av uppgifter endast för något visst syfte.**
 - d. Rätten att ta del av en handling och att utnyttja uppgifterna i handlingen.
 - e. Rätten att få en handling till påseende.
 - f. Rätten att fritt utnyttja uppgifterna i en handling.

3. Vad av följande omfattas av skyldigheten att iaktta sekretess?
 - a. Handlingssekretess.
 - b. Trygga tillgången till en handling.
 - c. Utnyttjandeförbud.
 - d. Bevarande av en handling enhetlighet.
 - e. Tystnadsplikt.

f. Tystnadsplikt, utnyttjandeförbud och handlingssekretess.

4. Vad av följande är sådant som ska sekretessbeläggas?
- a. Handlingar med uppgifter om en persons deltagande i ett politiskt uppdrag.
 - b. Åtgärder som myndigheter vidtar för att utreda brott.
 - c. Uppgifter om ett företags ekonomiska läge.
 - d. Förhandlingar som en myndighet har fört om kollektivavtal.
 - e. Uppgifter om en persons deltagande i grundandet av ett politiskt parti.
 - f. Åtgärder som myndigheter vidtar för att utreda brott och förhandlingar som en myndighet har fört om kollektivavtal.**
5. Vilket av följande påståenden stämmer inte?
- a. Offentlighetsprincipen ska tolkas i enlighet med huvudregeln för denna princip.
 - b. Sekretessgrunderna ska tolkas snävt.
 - c. Skyddet för privatlivet ger vika för offentlighetsprincipen.**
 - d. De grundläggande rättigheterna kan begränsa offentlighetsprincipens tillämpningsområde.
 - e. Offentlighetsprincipen ska tolkas i enlighet med huvudregeln för denna princip och sekretessgrunderna ska tolkas snävt.
 - f. Sekretessgrunderna ska tolkas snävt och de grundläggande rättigheterna kan begränsa offentlighetsprincipens tillämpningsområde.